

Izveštaj Komisije za kvalitet o samovrednovanju za školsku 2011/2012. godinu

Увод

У складу са савременим трендовима и захтевима и у циљу интегрисања у јединствен европски систем високог образовања, Висока школа струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“ у Вршцу у току школске 2011/12. године настојала је да поштује мере за обезбеђивање квалитета студирања које подразумевају наставу, истраживање и различите облике сарадње са студентима. Ово обухвата саму институцију, наставни план и програме, квалитет наставног особља, начин извођења наставе, проверу знања, литературу, проток студената и пролазност на испитима по предметима, састављање истраживачких тимова, организацију истраживања и сарадњу са другим институцијама.

У току школске 2011/12. године, комисија је одржала 4 састанака. Комисију за обезбеђење квалитета чине запослени из редова наставног и ненаставног кадра школе и студенти, представници Студентског парламента: академик Грозданка Гојков, др Јон Лелеа, др Александар Стојановић, др Тања Недимовић, др Јелена Пртљага, др Еуђен Чинч, др Наташа Стурза Милић, Биљана Вујасин, Адријан Божин, Зоран Марјанов (из редова ненаставног особља), Катарина Бојић и Павле Јовановић (студенти). Комисија је пратила остваривање стратегије, стандарда и процедура обезбеђења квалитета, континуирано радила на допуњавању и унапређењу акционих планова, али и предлагала одговарајуће корективне мере руководству установе. У протеклој школској 2011/12. години, настојало се да се у процес обезбеђења квалитета укључе сви субјекти и тела: Комисија за обезбеђење квалитета, Наставно веће, органи управљања, Катедре, Студентски парламент итд. Сви субјекти и тела имали су право, али и обавезу обавезу да учествују у обезбеђењу квалитета на свом радном месту и кроз учешће у раду тела која обезбеђују квалитет.

У складу са упутствима за припрему извештаја о самовредновању високошколске установе, Комисија за квалитет Високе школе струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“ у Вршцу подноси Извештај о раду за протеклу 2011/2012. годину. Извештај је конципиран тако да сагледава релевантне области самовредновања и обезбеђења квалитета у оквиру свих 14 стандарда.

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

У оквиру стандарда 1 који обухвата стратегију обезбеђивања квалитета као и акциони план за обезбеђивању квалитета на Високој школи струковних студија за образовање васпитача *Михаило Палов* у Вршцу у претеклом периоду континуирано је од стране Комисије за квалитет и других релевантних субјеката на поменутој институцији вршена анализа спровођења Стратегије и Акционог плана. У том смислу, у неколико наврата Стратегија као и Акциони план мењани су, допуњавани и спровођени динамиком и на начин који је предвиђен у самим документима.

Осигурање квалитета Високе струковне школе за образовање васпитача подразумева све процесе којима се, на било ком нивоу, осигурава и унапређује квалитет било ког аспекта високог образовања. Обухвата следеће процесе: екстерну евалуацију институције и програма, самоевалуацију или интерну евалуацију, студентску евалуацију. Школа посебно прати анализу пролазности и успешности студената. Процес контроле квалитета је само део процеса осигурања квалитета који се остварују кроз извештаје Комисије за процену квалитета, анализе Наставно-научног већа и Савета Школе, путем извештаја који подноси Комисија за праћење квалитета.

Акциони план Комисије за квалитет

Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Вршцу усвојила је Стратегију обезбеђивања квалитета која је на сајту доступна јавности и овим трасирала пут у овој области и оно што је до сада чињено на други начин уобличио, озваничио и сматра својом будућом стратегијом.

Основни стандарди квалитета дати су у документу "Политика обезбеђења квалитета", као и поступци којима ће се настојати обезбедити квалитет ових стандарда. Овде ће се само неки од њих акцентовати.

Такође, питања обезбеђења квалитета дефинисана су оквирно у стратегији обезбеђења квалитета, тј. у документу под насловом "Политика обезбеђивања квалитета", а нека од њих дефинисана су и статутом Високе струковне школе за образовање васпитача у Вршцу.

Статутом је у оквиру послова и задатака свих субјеката који су задужени за осигурање квалитета одређено и доношење и спровођење стратегије, стандарда и поступака за обезбеђивање квалитета.

Субјекти обезбеђења квалитета су сви запослени у Школи и студенти. Они раде на обезбеђењу квалитета кроз одговарајућа тела:

Сублекти обезбеђења квалитета:

Комисија за обезбеђивање квалитета
Наставно веће
Катедре
Ненаставно особље
Студентски парламент итд.

Комисија за квалитет је на својој седници одржаној 22. септембра 2011. године донела одлуку да се приступи изменама у Акционом плану тако што ће се ближе утврдити рокови и одговорна лица за реализацију сваког стандарда. Такође, у Акционом плану све активности биће прецизније одређене. Поменете измене усвојила је Комисија за квалитет на својој седници од 09. новембра 2011.

Акциони план

Стандард	Активност	Рок	Субјекти
1.	Периодично преиспитивање и унапређивање стратегије обезбеђивања квалитета	једном у току године	комисија за квалитет (др Еуђен Чинч), наставно веће
	Периодично преиспитивање и унапређивање акционог плана за спровођење стратегије	једном у току године	комисија за квалитет (др Еуђен Чинч), наставно веће, директор, катедре
2.	Периодично преиспитивање усвојеног плана рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета	01. децембар	комисија за квалитет (др Н. Стурза – Милић) , наставно веће, директор, катедре
	Сачињавање и усвајање годишњег извештаја о раду комисије за обезбеђивање квалитета	01. децембар	комисија за квалитет (др Н. Стурза – Милић), директор, наставно веће, катедре
3.	Усвајање документа о анализи резултата анкета са пратећим превентивним и корективним мерама	01. децембар	комисија за квалитет (др Т. Недимовић), наставно веће, катедре
4.	Спровођење анкете студената о процени услова и организације студијског програма, анализа и усвајање превентивних и корективних мера	мај	комисија за квалитет (др Т. Недимовић) , директор, наставно веће, студенти
	Спровођење упитника за самопроцену компетенција дипломираних студената, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	октобар	комисија за квалитет, (др Т. Недимовић) директор, наставно веће, студенти
	Спровођење анкете о квалитету дипломираних студената код послодаваца, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	једном у три године	комисија за квалитет (др Т. Недимовић), директор, наставно веће, студенти, васпитачи, директори вртића
	Анализа успешности студената	једном у три године	комисија за квалитет (др Т. Недимовић), директор, наставно веће, студенти
5.	Утврђивање школског календара рада	15. септембар	директор школе (организује израду), наставно веће (разматра и усваја календар рада)

	Утврђивање распореда наставе и вежби	пре почетка школске године – 15.септембар, на почетку пролећног семестра – 1. фебруар	наставник задужен за распоред (др А. Стојановић), директор, наставно веће (разматра распоред), комисија за квалитет, студенти (студентски парламент)
	Спровођење упитника за самоевалуацију радног оптерећења студената, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	јануар или мај	комисија за квалитет (др А. Стојановић) , директор, наставно веће, студенти
	Спровођење упитника за наставничку евалуацију наставе анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	мај	комисија за квалитет (др А. Стојановић) , директор, наставно веће, студенти
	Анализа плана наставе и планова рада на појединачним предметима, поштовања календара и распореда наставе и усвајање превентивних и корективних мера	јануар	катедре, наставно веће , директор, студенти
6.	Анализа квалитета научно – истраживачког уметничког и стручног рада и усвајање превентивних и корективних мера	15. октобар	наставници, катедре, комисија за квалитет (др Ј. Пртљага) директор, наставно веће
	Планирање нових наслова Издавачке делатности	на почетку школске године	комисија за издавачку делатност, директор школе, наставно веће, комисија за квалитет (др Ј. Пртљага)
7.	Анализирање квалитета као и потреба за наставним кадром школе	на почетку школске године	комисија за квалитет (др А. Стојановић), директор, катедре, студенти
	Спровођење упитника за вредновање педагошког рада наставника и рада ненаставног особља, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	јануар или мај	комисија за квалитет (др А. Стојановић), директор, наставно веће, студенти
8.	Анализа и оцена од стране	Јануар или	наставници и

	предшколских установа у којима су студенти обављали педагошку праксу	мај	сарадници, организатор педагошке праксе, комисија за квалитет (др Н. Стурза – Милић), директор предшколске установе, васпитачи, студенти
	Анализирање распореда и успешности студената у оквиру педагошке праксе	јануар или мај	наставници и сарадници, организатор педагошке праксе, комисија за квалитет (др Н. Стурза – Милић), директор предшколске установе, васпитачи, студенти
	Анализа пролазности студената према испитним роковима са предлогом превентивних и корективних мера	сваке године у октобру, након завршетка испитних рокова	комисија за квалитет (др Н. Стурза – Милић), референт за студентска питања, наставно веће, студенти
	Спровођење анкете студената о процени објективности оцењивања	јануар или мај	студенти, комисија за квалитет (др Н. Стурза – Милић), наставници, директор
9.	Обезбеђивање уџбеника и обавезне литературе у библиотеци.	континуиран о током целе године	наставно веће, катедре, библиотекар, комисија издавачке делатности, комисија за квалитет (Б. Вујасин, проф.), студенти
	Анализа доступности уџбеника и литературе и усвајање превентивних и корективних мера	јануар или мај	наставно веће, катедре, библиотекар, комисија издавачке делатности, комисија за квалитет (Б. Вујасин, проф.), студенти
	Осавремењивање информатичке лабораторије, кабинета, учионица	континуиран о	директор, наставно веће, комисија за квалитет (Б. Вујасин, проф.), студенти

10.	Спровођење упитника за студентску евалуацију квалитета органа управљања, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	јануар или мај	комисија за квалитет (др Г. Гојков), наставно веће, студенти
11.	Анализирање квалитета опреме, усвајање превентивних и корективних мера	јануар или мај	комисија за квалитет, (др Г. Гојков), наставно веће, студенти
12.	Израда и усвајање годишњег финансијског плана	фебруар	директор, стручна служба, наставно веће
	Израда и усвајање годишњег финансијског извештаја	фебруар	директор, стручна служба, наставно веће
13.	Оцена укључености студената у процес самовредновања	јануар или мај	комисија за квалитет (А. Божин), наставно веће, студенти
14.	Анализа доступности информација око контроле квалитета, усвајање превентивних и корективних мера	континуирано	комисија за квалитет, наставно веће,

Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

У току школске 2011/12. године чланови Комисије за обезбеђење квалитета и остали субјекти у Школи трудили су се да поштују Акциони план активности са роковима за извршење квалитета.

<http://www.uskolavrsac.edu.rs/Novi%20sajt%202010//Dokumenta/Vazna%20dokumenta/akcioni%20plan.pdf>

Дугорочно планирање стручних, образовних и научно-истраживачких активности на Високој школи струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“ вршило се на основу анализе значајних чинилаца који су у претходном тексту истакнути. И краткорочно планирање се вршило на основу континуираног прикупљања битних података.

Висока струковна школа за образовање васпитача у Вршцу је у протеклој школској години редовно контролисала испуњавање своје мисије и зацртаних циљева. Контрола квалитета наслањала се на конкретне и проверљивије елементе као што су оствареност циљева и очекивања. Школа је посебно пратила:

- квалитет извођења наставе,
- спровођење испита (као и дипломских испита),
- успешност студирања у целини и у оквиру појединачних предмета,
- организацију и анализу квалитета студентске праксе,
- број дипломираних студената,
- квалитет појединачних уџбеника,
- број наставника и сарадника и студената по групама,
- просторне капацитете и опремљеност,
- како изгледају процедуре, да ли су ефикасне и правичне (нпр. Процедура за жалбу поводом оцене),
- доношење нових правилника и докумената у циљу повећања квалитета студирања на Високој школи и сл.

Учешће студената у поступцима осигурања квалитета било је неизоставно, будући да су они најзаинтересованији да добију квалитетно образовање са којим ће моћи квалитетно да обављају послове за које се школују. Циљ студентског вредновања педагошког рада наставника Високе школе јесте формирање мишљења студената о педагошком раду наставника, о објективности оцењивања, о процени услова и организације студијских програма и др., а резултати студентског вредновања користе се за редовно праћење и контролу квалитета наставног процеса, као део опште политике у области обезбеђења квалитета. Студентско вредновање спроводило се, у складу са Акционим планом у предвиђеним терминима, путем писменог упитника са понуђеним одговорима. Посебно се наглашава да су се студенти у протеклој школској години поред учешћа у дистрибуцији и контроли попуњавања упитника, ангажовали и у евалуацији упитника (компјутерско ажурирање података), али и у статистичкој обради и анализи упитника уз помоћ професора Адријана Божина.

Комисија за обезбеђење квалитета анализира је резултате и након тога, поднела извештај о резултатима студентског вредновања Наставном већу. Такође, Комисија за обезбеђење квалитета анализира је резултате и поднела извештај о резултатима студентског вредновања представницима Студентског парламента. Такође, сви подаци добијени у процесу провере квалитета у школској 2011/12. године су јавни и доступни свим заинтересованима са Високе школе (видљиво су истакнути на огласним таблама, и на сајту). Резултати процене користе се у оквиру мера за повећање квалитета. У оквиру документа *Стратегија обезбеђења квалитета* дефинисане су процедуре и мере у случају сувише ниске пролазности по предметима, програмима, годинама, као и у случају неправилности у оцењивању, слабог рада стручних служби и сл.

У праћењу и обезбеђењу квалитета, посебно је значајна улога студентских процена. Планиране евалуације су цикличне, тако да следе циклусе студијских програма. Наводимо анкете које су акционим планом Комисије за обезбеђење квалитета предвиђене, и које су обављене у току школске 2011/12. године:

1. анкетирање нових студената о претходном школовању и избору школе;
2. анкетирање свих студената о педагошким квалитетима наставника;
3. анкетирање студената о процени објективности оцењивања;
4. анкетирање студената 2. и 3. године о процени услова и организације студијског програма;
5. анкетирање студената у оквиру појединачних наставних предмета о реализацији исхода учења и процени оптерећења;
6. анкетирање дипломираних студената о раду Школе, условима наставе, опреми, оспособљености за рад и даље напредовање.

Самовредновање је саставни део политике обезбеђења квалитета. Самовредновање квалитета образовања врши се у интервалима од 3 године а по потреби и у краћим интервалима у складу са актима Високе школе. Циљеви самовредновања су побољшање квалитета наставног процеса, студијских програма и услова рада. У протеклој школској години није вршено самовредновање, осим у оквиру појединачних предмета на иницијативу предметних професора који су на тај начин долазили до драгоцених података о успешности наставе у току школске године.

За спровођење ове стратегије одговорана је Комисија за обезбеђење квалитета. Сви запослени имају обавезу да се максимално ангажују у реализацији наведених задатака.

Стандарди за унапређење квалитета студијских програма

- Комисија за обезбеђење квалитета редовно се састајала и разматрала примену стандарда за унапређење квалитета студијских програма на Високој школи струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“.
- Поштован је Акциони план који је донекле измењен на почетку школске 2011/12. године.
- Протекле школске године у односу на претходне, активно учешће у Комисији и њеним активностима имали су и студенти.
- У току протекле академске године интензивно се радило на подизању квалитета педагошке праксе студената. Потписан је уговор са предшколском установом „Чаролија“ у Вршцу у оквиру којег су прецизно дефинисани услови и начин реализације педагошке праксе студената.
- У остваривање квалитета студијског програма укључивали су се сви запослени на Високој школи.
- Могућности препознајемо у бољој сарадњи и усаглашености свих субјеката одговорних за спровођење квалитета студијског програма. Мисли се, пре свега на још бољу сарадњу са студентима (пре свега, у активирању већег броја студената) у оквиру свих активности предвиђених студијским програмом.
- Могућности видимо у интензивнијој размени студената, наставника и сарадника са сродним високошколским установама, као и учествовање запослених и студената у научним пројектима, стручним усавршавањима, манифестацијама, такмичењима, волонтерским ангажовањима и сл.

- Могућности препознајемо у неисцрпном сталном осавременјевању студијског програма и усклађивање са најновијим достигнућима у образовању .
- Слабости препознајемо, пре свега, у несналажењу појединих субјеката у примени одређених стандарда, будући да смо се, сви заједно, упустили у европски систем сертификација и праћења система квалитета; мисли се, пре свега на недовољно објашњавање и упућивање студената у самовредновање сопственог хода ка уздизању на путу стручног оспособљавања, односно схватању значаја самооцењивања као мотивационог средстава и јаче сарадње са професорима у освајању компетенција.
- Слабости препознајемо и у недовољној примени корективних мера и поступака у случају одступања од планираних процедура, као и неравномерно ангажовање свих субјеката.
- Опасности препознајемо у, евентуално, старим навикама које се још могу препознати у одређеним поступцима субјеката запослених у нашој институцији. Намерно или ненамерно занемаривање појединих стандарда и поступака у раду, или у опасности да се у настојању да се студенти интерактивно укључе више пажње посвети томе, те да се у томе изгуби темељна провера знања, да се испити не завршавају на колоквијумима и семинарским радовима, тј. да то не буде једина провера и елементи вредновања знања, него да се квалитет знања посматра кроз укупне компетенције студената, које би морали они сами да осете, вреднују и теже ка што вишим стандардима, који се, између осталог проверавају и на испитима, провером знања, али и критичким анализама усвојених стручних и научних ставова, теорија и сл.

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 2

- Што мање одступање свих субјеката који учествују у процесу контроле квалитета од зацртаног акционог плана;
- с друге стране, флексибилност у осмишљавању промена које се покажу као неминовно (оних до којих смо анализом квалитета утврдили да не одговарају усвојеним стандардима);
- укључивање већег броја студената (Студентског парламента) у иновирање и предлагање процедура процене квалитета;
- укључивање већег броја студената (Студентског парламента) у конкретним активностима Комисије за квалитет;
- уважавање предлога и сугестија које је наша Школа добила приликом екстерне посете Акредитационе комисије за квалитет;
- уважавање искустава других домаћих и страних високошколских установа у вези са применом стандарда и поступака;
- водити рачуна о равномерној заступљености свих области обезбеђења квалитета (студијски програми, настава, научни, стручни и уметнички рад наставника, вредновање студената, технички и материјални ресурси, управљања, ненаставна подршка и др.) у будућем раду унапређења квалитета;
- водити рачуна о поједнаком ангажовању и доприносу свих субјеката који учествују у процесу контроле квалитета.

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Вршцу успоставила је структуру за обезбеђење квалитета коју перманентно изграђује и унапређује. Статутом Високе школе утврђују се послови и задаци наставника, сарадника, студената, стручних органа и катедри. Школа има формално успостављено тело (комисију) с конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета.
<http://www.uskolavrsac.edu.rs/Novi%20sajt%202010//Dokumenta/Vazna%20dokumenta/StatutPravilnici/Statut.pdf>

На Високој школи оформљена Комисија за обезбеђење квалитета у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступака за обезбеђење квалитета. Комисија је формирана из редова наставника, сарадника, ненаставног особља и студената. Чланови Комисије су: проф. др Грозданка Гојков, редован професор, проф. др Јон Лелеа, редован професор, доц. др Александар Стојановић, професор струковних студија, др Наташа Стурза-Милић, професор струковних студија, др Еуђен Чинч, професор струковних студија, др Тања Недимовић, професор струковних студија, др Јелена Пртљага, професор струковних студија, Биљана Вујасин, наставник, Адријан Божин, наставник, Зоран Марјанов, референт, Катарина Бојић и Павле Јовановић, студенти. Имајући на уму да се ради о изузетно сложеној појави која се састоји из великог броја релевантних чинилаца, праћење и унапређивање квалитета рада Високе школе схваћено је као процес који се свакако не може ограничити само на рад Комисије за развој студијског плана и програма и обезбеђење квалитета, иако се њен значај, као регулаторног, евалуацијског и саветодавног тела, свакако не доводи у питање. Овде се пре свега мисли на свеукупне напоре Високе школе који су претходних година, по акредитацији школе, уложени у обезбеђивање што квалитетнијег наставног кадра, подршку њиховог научног и стручног усавршавања, као и њихово укључивање у пројекте које подржава Министарство за науку, унапређивање материјалних услова у школи, осавремењивање библиотечког фонда, чињеницу да Висока школа као институција реализује шест програма стручног усавршавања радника у образовању акредитованих од стране Завода за унапређивање образовања и васпитања, покушаје да се укључи у ТЕМПУС пројекте, као и чињеницу да је Висока школа у току 2011. и 2012. била партнер у реализацији међународног пројекта *Квалитет у образовању, високим школама и универзитетима уз коришћење иновативних метода и нових лабораторија*, у оквиру ког се посебно преиспитују сви чиниоци који се односе на квалитет рада школе и осмишљавају и имплементирају иновативне методе у раду са студентима. Организоване су две научне међународне конференције, у Темишвару и Вршцу. Конкретне активности у реализацији овог пројекта доступне су на сајту школе. Такође, у току 2011/2012. године одржан је скуп ЕНИЕДА 4. Суорганизатори ове, четврте по реду, Конференције лингвиста и интернационалног образовања, чији је циљ да помогне формирању европског идентитета језицима и културом су, поред Високе школе, Европска мрежа интеркултурних образовних активности (*The European Network for Intercultural Education Activities* – ЕНИЕДА), Факултет за културу и друштво, Малме Универзитет у Швеској и Центар за истраживања и иновације у лингвистичком образовању Универзитета из Алба Јулије у Румунији.

О нивоу квалитета рада Високе школе несумњиво сведочи и чињеница да је Висока школа препозната као институција у којој се настава реализује на српском, румунском и ромском језику. Појава образовања васпитача на ромском језику на високошколском нивоу је јединствена и за прилике Европске Уније.

Наведена Комисија посебно прати квалитет извођења наставе, спровођење испита, успешност студирања у целини и у оквиру појединачних предмета, квалитет појединачних уџбеника, квалитет наставног кадра, број наставника и сарадника и студената по групама, просторне капацитете и опремљеност, како изгледају процедуре, да ли су ефикасне и правичне, ефикасност студија (односно уписаних студената и дипломираних), као и пролазност на појединачним предметима. Комисија прикупља повратне информације од садашњих и дипломираних студената, као и њихових послодаваца (о томе колико су стечена знања и

вештине током студирања примењиве и корисне), проверава савременост програма и усклађеност са европским стандардима у одговарајућој области.

Учешће студената у поступцима осигурања квалитета је неизоставно јер су они најзаинтересованији да добију квалитетно образовање са којим ће моћи квалитетно да обављају послове за које се школују. Улога студената је двострука – поред тога што њихова мишљења обухваћена анкетама које се на Високој школи спроводе представљају основу за увођење мера које се оцене као неопходне, студенти учествују и у доношењу одлука о мерама које се предузимају за унапређење квалитета. У прилог овоме говори чињеница да су, поред Комисије, представници Студентског парламента Високе школе чланови Наставног већа, као и Савета Високе школе.

Дакле, циљ студентског вредновања педагошког рада наставника Високе школе јесте формирање мишљења студената о педагошком раду наставника, а резултати студентског вредновања користе се за редовно праћење и контролу квалитета наставног процеса и инкорпорирани су у креирање опште политике у области обезбеђења и унапређења квалитета.

Студентско вредновање спроводи се путем писмених упитника, у складу са Акционим планом. Анкетирање се спроводи на укупном или пригодном узорку студената Високе школе. Упитници се односе на педагошки рад сваког наставника, квалитет наставног процеса и друге чиниоце релевантне за обезбеђивање квалитета и спроводе се са студентима прве, друге и треће године, као и са дипломираним студентима. Поред тога, спроводи се и самовалуација од стране наставног особља.

У протеклој академској години, сваки наставник добио је све извештаје о студентском вредновању, а извештаји о резултатима студентског вредновања и самовредновања наставника достављени су и катедрама, као и Наставном већу Високе струковне школе у чијем саставу су и наставници и студенти, које их је прихватило и предложило мере које се предузимају, а односе се на унапређење квалитета. Описани механизми пружају критички осврт на циљеве, адекватно обликовање процеса и активности везаних за квалитет, као и одлучивање на транспарентан начин.

Горе наведени опис тренутне ситуације указује на то да постоје бројне предности када је у питању обезбеђивање стандарда 3. Наиме, сама чињеница да на Високој школи постоји Комисија за контролу квалитета у чијем саставу су наставно и ненаставно особље, као и сами студенти, која је активна и континуирано спроводи анализу, те установљава мере превенције или корективне мере, представља значајну предност када се ради о унапређивању квалитета. Наведена комисија усвојила је документе који регулишу њен рад. Извештаји комисије редовно се подносе и о њима се дискутује на седницама катедри, Наставног већа, као и Савета Високе школе. При томе, резултати спроведених анкета које се налазе у Прилогу 3.2. и њихова анализа, као и усвајање корективних и превентивних мера које су описане у документу који представља Прилог 3.3. указују на то да би се са становишта дефинисаних циљева, захтева и очекивања оцена која се односи на квалитет рада Високе школе могла описати као изузетно висока. Висина оцена добијених анкетирањем студената и наставног особља не изискује веће интервенције и увођење значајнијих корективних мера. Погодни елементи за обезбеђивање квалитета односе се на постојање општих услова које и студенти и наставно особље у спроведеним анкетама описују као веома добре, неретко и као одличне. Активна улога представника студената, као и редовно ажурирани сајт школе омогућавају транспарентност у раду свих органа чији рада доприноси испуњавању стандарда за осигурање квалитета. Описани услови отварају могућности за даље унапређење квалитета свих релевантних чинилаца у функционисању Високе школе. С друге стране, утисак је да се Висока школа ослања готово искључиво на своје потенцијале, имајући на уму да изостаје национална стратегија, јача подршка, смернице и континуирана сарадња иницирана од стране одговорних државних тела, као и израженија финансијска подршка државе, с обзиром на то да имплементација стандарда утврђених акредитацијом Високе школе претпоставља далеко већа залагања и изискује доста времена и напора од стране наставног особља, стручних тела,

ненаставног особља, као и стална улагања у материјалне услове у институцији. При томе, делује апсурдно ситуација у којој наставно особље запослено на високим школама треба да се бави научним радом, што представља један од значајних показатеља квалитета наставног рада, а самим тим и квалитета рада установе, док саме високе школе не могу да се акредитују као научно-истраживачке институције које би подржавале научноистраживачке пројекте које би наставници запослени искључиво на високим школама предлагале. До сада је ова препрека превазилажена захваљујући чињеници да је одређен број наставника запослених на Високој школи истовремено запослен и на неком факултету који подржава пројекат на ком је наставник ангажован.

Значајно је нагласити и да Високе школе постају препознате од стране Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој Аутономне покрајине Војводине, у чију надлежност сада спадају, тако да су професори Високе школе одлазили на научне конференције у иностранство уз његову подршку, у оквиру програма за суфинансирање учешћа на научним скуповима и усавршавањима у иностранству научно-истраживачких радника и студената који су показали посебне резултате у 2012. години.

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Вршцу акредитовала је два програма основних (*Струковни васпитач* и *Струковни васпитач деце јасленог узраста*) и два програма специјалистичких студија (*Струковни васпитач – специјалиста за припремни предшколски програм* и *Струковни васпитач – специјалиста за афирмацију дејег стваралаштва*). Настава на Високој школи одвија се на српском, румунском и ромском језику. Листа акредитованих студијских програма са укупним бројем уписаних студената школске 2011/12. приложена је у Табели 4.1.

Висока школа струковних студија успоставила је механизме праћења квалитета студијских програма кроз рад Комисије за развој студијског плана и програма и обезбеђење квалитета чија надлежност је утврђена Статутом Високе школе. Редовна и периодична евалуација програма одвија се кроз студентску евалуацију, као и кроз самоевалуацију наставника. Комисија је одговорна и за предлагање мера за унапређење успешности програма, док су основни стандарди праћења квалитета дати у документу *Политика обезбеђења квалитета*. Значајно је нагласити да су, поред наставног и ненаставног особља, чланови комисије и студенти Високе школе.

Контрола квалитета студијског програма обухвата предузимање мера за унапређење квалитета у погледу курикулума, наставе, наставног особља, оцењивања студената, уџбеника и литературе, као и квалитета педагошке праксе. Редовно и систематично се пратила процедура и политика уписа студената, методе поучавања, начини провере знања и исходи и компетенције које добијају студенти када заврше студијски програм, као и њихове могућности запошљавања. Посебна пажња посвећивала се улози студената у праћењу и контроли квалитета, обезбеђена је њихова активна улога и оцена квалитета програма путем упитника, који садрже елементе вредновања структуре и садржаја студијског програма, као и радно оптерећење студената. Приликом акредитације Високе школе посвећена је значајна пажња упоредивости студијских програма са курикулумима сродних страних високошколских установа.

Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Вршцу у протеклој школској години успоставила је склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања кроз пажљиво избалансирани однос између различитих облика рада (предавања, вежбе, семинари), а посебна пажња посвећивала се времену потребном за припрему за наставу, као и одабиру обавезне и додатне литературе, односно њеном обиму и актуелности (у оквиру Катедри и Наставног већа). Тежиште се са предавања преноси на сарадњу са студентима која се спроводи кроз партнерски однос студента и професора, и самостални рад студената. У исто време, програм је конципиран тако да студент преузима одговорност за учење редовно се припремајући за наставу, редовно и активно учествујући у њој и одговарајући на захтеве предиспитних обавеза (које, између осталог, подразумевају учесталије колоквијуме, који су саставни део испита и улазе у коначну оцену, те се студенти на основу положених колоквијума могу ослободити полагања дела испита). Интерактивност наставе се повећава, и студентова пажња се преусмерава са испита на сам процес наставе. Тако долазимо до перманентног рада студената у току студија, као и до сталног праћења њиховог напредовања, што води растерећењу студената, односно смањењу трајања и повећању нивоа квалитета студија. Са истим циљем, у оквиру плана сви предмети су тако осмишљени да трају један семестар што студентима олакшава савладавање градива које је мањег обима него што је то био случај са досадашњим вишесеместралним предметима. Изборни предмети заступљени су у великом броју и редовно се иновирају. Курикулуми студијских програма заступљених на Високој школи подстичу студенте на стваралачки начин размишљања, на дедуктивни начин истраживања, као и на примену знања вештина у практичне сврхе.

Садржаји и организација наставних програма основних и специјалистичких студија које се реализују на Високој школи, садржаји њима обухваћених курсева, предвиђене наставне методе

и стратегије, као и поступци за проверу знања студената у функцији су обезбеђивања планираних исхода учења.

Висока школа прилаже табелу мапирања предмета (Табела 4.2.) као помоћ за стицање увида у то како су програмски исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета који су дефинисани програмима.

Висока школа за извештај прилаже процене постигнућа студената, проценат дипломираних студената, стопу одустајања студената од даљег студирања и број студената који су уписали наредну годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (Прилози 4.2, Прилог 4.4. и Прилог 4.5.). Подаци у наведеним табелама говоре у прилог завидног квалитета студијског програма чија реализација показује тенденцију скраћења времена студија у поређењу са ранијим периодом.

Опис активности активности учења потребне за достизање очекиваних исхода учења на конкретном примеру једног предмета у оквиру студијског програма *Струковни васпитач*:

Предмет:	Предшколска педагогија
Предавања:	4 часа недељно
Вежбе:	2 часа недељно
Број радних недеља:	15
Предавања: Обавезе студента	60 Број радних сати у семестру
Вежбе:	30
Припрема за наставу:	30+20
Завршни испит – усмени:	15
Завршни испит – писмени:	15
Тест 1.	10
Тест 2.	10
Тест 3.	10
Тест 4.	10
Укупно часова: БРОЈ ЕСПБ (Часова/30)	210: 7 ЕСПБ

Опис активности активности учења потребне за достизање очекиваних исхода учења на конкретном примеру једног предмета у оквиру студијског програма *Струковни васпитач – специјалиста за припремни предшколски програм*:

Предмет:	Методика развоја говора и припрема за почетак читања и писања
Предавања:	1 час недељно
Вежбе:	1 час недељно
Број радних недеља:	15
Предавања: Обавезе студента	15 Број радних сати у семестру
Вежбе:	15
Припрема за наставу:	20+20
Завршни испит – усмени:	10
Завршни испит – писмени:	10
Укупно часова: БРОЈ ЕСПБ (Часова/30)	90: 3 ЕСПБ

Увид у то да је процена оптерећења студената неопходног за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ) предмет редовне провере, путем праћења и прикупања повратних информација од студената може се добити на основу Прилога 4.6.

Све информације које се односе на акредитоване програме који се реализују на Високој школи, као и на исходе учења, израду дипломског рада и стручну праксу, као и друге информације од значаја за садашње и будуће студенте доступни су на интернет страни Високе школе www.uskolavrsac.edu.rs. Интернет страница редовно се одржава, а могло би се рећи да се садржаји обухваћени њоме готово свакодневно ажурирају.

Висока школа редовно прибавља повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација о квалитету студија и студијских програма, као и о свом степену задовољства стеченим квалификацијама дипломаца. Увид у ово може се стећи на основу Прилога 4.8. и 4.9.

Имајући све наведено на уму може се закључити да Висока школа обезбеђује непрекидно осавремењивање садржаја курикулума и њихову упоредивост са курикулумима одговарајућих страних високошколских установа. У складу с овим и у циљу подизања квалитета студијског програма и боље организације наставе садржаји у оквиру појединих предмета као и наставне методе и методе оцењивања се унапређују и иновирају. Овој констатацији доприноси и партнерство Високе школе и Универзитета Иоан Славић из Темишвара на пројекту прекограничне сарадње у оквиру ИПА Програма Европске Уније под називом: *Квалитет у образовању, високим школама и универзитетима уз коришћење иновативних метода и нових лабораторија*, у оквиру ког су се посебно преиспитивали сви чиниоци који се односе на квалитет рада школе и осмислиле и имплементирале иновативне методе у раду са студентима.

Имајући у виду горенаведени општи опис услова који се односе на квалитет студијског програма, може се установити да се на Високој школи спроводи провера квалитета елемената студијског програма и да су резултати ове провере повољни, односно да су оцене студената и наставног особља које се односе на квалитет студијског програма високе. Анализа стања указује на то да су циљеви студијског програма усклађени са исходима учења, као и да је систем оцењивања заснован на мерењу исхода учења, те да су ЕСП бодови усаглашени са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења. У прилог овим констатацијама иду и анализе упитника спровођених са студентима и наставним особљем.

Овде ћемо се осврнути само на неке од осталих елементата. Посебна пажња на Високој школи у претходној школској 2011/12. години посвећивала се иновативним наставним методама, односно, методама наставе које су оријентисане на исходе учења. Поред иновирања садржаја у оквиру појединих предмета у складу са савременом литературом чине се покушаји увођења савремених дидактичких метода и модела. Тако се, на пример, поред осталих иновативних метода које предпостављају сарадничко учење, акциона истраживања и усидрене методе поучавања, користе предности које нуди интернет. Наиме, на сајту Високе школе креиран је блог који је у функцији усвајања знања из предмета Рачунари у васпитно-образовном раду. Блог је отворен као подршка и место за реализацију обавеза из наведеног предмета. Пре свега студенти су се добро упознали са основним принципима функционисања једног квалитетног блога. Предности увођења овакве иновације односе се на чињеницу да се ради о наставној методи која је оријентисана ка исходима учења и која води ка континуираном осавремењивању студијског програма. Додатну предност представља студентска интринзична мотивација да на овакав савремен, њима близак начин спонтано стичу знања која су предмет њиховог интересовања. С друге стране, студентска интересовања иду у ширину и једна од слабости могла би се односити на то да се студенти не усредсређују довољно на програмске садржаје, већ иду у ширину. Могућност је прецизније усмерити студенте на садржаје релеванте за предмет, али би се у том случају могла јавити опасност да се студенти демотивишу услед оваквог ограничавања њиховог бављења аспектима који су предмет њиховог интересовања те се јавља претња да они изгубе првобитни ентузијазам за укључивање у овакав вид рада на наведеном предмету. Међутим, утисак је, да би се уз добру сарадњу наставника и студената могло доћи до оптималног решења у оквиру ког се они баве садржајима који су релевантни за предмет, а за које су студенти заинтересовани. До овога долази добрим вођењем од стране ментора. Успостављање овакве сарадње, успешан интерактивни однос између студената и наставника, као и између самих студената, као и добра избалансираност интересовања

студената и програмских садржаја предмета могла би отворити могућност увођења ове методе и за друге предмете који се одвијају на Високој школи.

У претходној школској 2011/12. години, када се ради о доступности информација о дипломском раду, стручној пракси, студијским програмима и исходима учења, могло би се рећи да су евиденти значајне предности које пружа сајт школе. Успостављена је добра координација између наставника, као и надлежних тела у школи који редовно достављају све информације администратору сајта, који, с друге стране, одмах реагује и благовремено и редовно поставља све пристигле информације на сајт. У том смислу отварају се нове могућности које би водиле још бољем функционисању, а то је, на пример, могућност пријаве испита електронским путем, о чему се већ размишља и спроводе се први кораци у овом правцу.

Када се ради о повратним информацијама из праксе о студентима и свршеним студентима и њиховим компетенцијама, у протеклој школској 2011/12. години, оне су се редовно прикушљале и оцене су биле изузетно позитивне. Предност се односи на чињеницу да се инсистира да студенти обављају праксу у месту у ком се образују, дакле у Вршцу, и пракса се несметано организовала. Посебно наглашавамо да је Висока школа и у протеклој школској години остварила изузетно добру сарадњу са вртићима у којима студенти обављају праксу. Чињеница да студенти обављају најкомплекснију и најзахтевнију самосталну праксу у Вршцу омогућава редовно праћење студената од стране ментора, што резултира све бољим резултатима, а увид у ово може се стећи и на основу мишљења васпитача у чијим групама студенти реализују праксу, као и на основу дневника праксе које су студенти у обавези да воде. Слабост оваквог система спровођења праксе у протеклој школској години било је благо незадовољство студената због немогућности да праксу обављају у свом месту.

4.2. Процент дипломираних студената (у односу на број уписаних) у школској и 2011/12. у оквиру акредитованих студијских програма.

Процент дипломираних (у односу на број уписаних) у:	2011/12
Струковни васпитач	84:185=45%
Струковни васпитач - специјалиста	15:19=79%

Прилог 4.4. Стопа одустајања студената од даљег студирања

Студијски програм	Студијски ниво	Укупан број уписаних студената			
		2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Струковни васпитач друга година	основне студије	79 + (1 обнова)	92 + (3 обнова)	108 + (6 обнова)	113 + (1 обнова)

Студијски програм	Студијски ниво	Укупан број уписаних студената			
		2008/09	2009/10	2010/11	2011/12

Струковни васпитач трећа година	основне студије	/	69	81	109
---------------------------------------	-----------------	---	----	----	-----

*Апсолвенти 94

Прилог 4.5. Број студената који су уписали наредну школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) и (мање од 37) за сваки студијски програм.

Школска година	60 ЕСПБ	37-60 ЕСПБ	мање од 37 ЕСПБ	
2011/12	90+97+82*=269	23+12+12*=47	1	317

*- апсолвенти

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Планови рада по предметима су приликом аплицирања за акредитовање студијских програма детаљно разрађени и конципирани према смерницама и упутствима Болоњске декларације, а након добијања акредитације, они су путем сајта школе стављени на увид и студентима. У протеклој школској 2011/12. години, од почетка извођења наставе према овим плановима редовно је спровођено праћење квалитета наставе, како у облику евалуације од стране студената, тако и у виду самоевалуације сваког наставника, што је резултирало конкретним мерама за побољшање квалитета наставе и целокупног рада. Након уочавања неких слабих тачака у току реализације нових планова, а на предлог Комисије за квалитет и осталих субјеката, предузети су кораци да се оне ублаже и отклоне, те су, у складу са слободама које је предвидео Закон, извршене корекције плана и програма и унете неке измене у појединачне предмете, што је резултирало побољшањем квалитета наставе.

Поменуте евалуације од стране студената (анкета) показале су да су наставници и сарадници током извођења предавања и вежби поступали професионално и имали коректан однос према студентима.

План и распоред наставе (предавања и вежби) у току протекле школске 2011/12. године били су усклађени са потребама и могућностима студената и пре почетка одговарајућег семестра редовно су стављени на увид студентима како на огласној табли, тако и на сајту Школе. Распоред и план наставе спроводили су се доследно у оба семестра што потврђују резултати евалуације од стране студената.

Поред плана и распореда наставе са потребама и могућностима студената усклађен је и распоред провере знања, те је тако, на захтев Студентског парламента, направљен је распоред испитних рокова према потребама и жељама студената.

Резултати евалуације од стране студената и самоевалуације добијени у току школске 2011/12. године показали су да је настава на Високој школи струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“ оцењена као интерактивна, уз обавезно укључивање примера из праксе, да подстиче студенте на размишљање и креативност, као и на самосталност и примену стечених знања, што до изражаја посебно долази при састављању дневника хоспитовања, писања вежби из појединачних методика и највише при припреми и извођењу самосталне праксе.

План рада на Високој школи струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“ за школску 2011/12. годину био је објављен на сајту Школе и у њему су свима, како студентима, тако већ и кандидатима заинтересованим за упис ове школе доступни сви подаци везани за предмете (назив, година, број ЕСПБ, услови), циљеве, садржај и структуру предмета, начин оцењивања, литературу, наставнике и сараднике, као и план и распоред извођења наставе).

Висока школа струковних студија „Михаило Палов“ систематски је у претходном периоду пратила спровођење плана наставе, као и планова рада на појединачним предметима. Најпре је, у оквиру сваке катедре анализирано спровођење планова појединачних предмета, о чему је, потом, шеф катедре на седници Наставног већа поднео извештај, да би се, потом, извршила свеобухватна анализа спровођења целокупног рада и спровођења плана наставе. Резултати поменутог праћења бивају забележени у редовним годишњим Извештајима о раду Школе, који се налазе на сајту Школе.

У протеклој школској години, Висока школа струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“ у Вршцу систематски је пратила и оцењивала квалитет наставе у оквиру појединачних предмета и, сходно томе, предузимала корективне мере за његово унапређење. Квалитет наставе прати се на више нивоа, почев од самог наставника који је изводи, преко катедре, којој одређени предмет припада, до Наставног већа, уз посебно узимање у обзир резултата евалуације од стране студената. Ова институција, такође, константно је радила на подизању квалитета своје наставе уз увођење иновативних метода и поступака, нове

технологије и идеја, уз активно укључивање студената, како у реализацију, тако и у планирање наставе, респектујући притом, у што је могуће већој мери, жеље и потребе студената. Будући да на квалитет наставе директно утиче знање и оспособљеност наставника, Школа је у протеклом периоду подстицала и подржавала усавршавање својих кадрова усмеравајући их на постдипломске, мастер и докторске студије, као и на бројне семинаре, стручне и научне скупове. Помоћ институција пружа и при вршењу истраживања, објављивању радова и књига и укључивању у међународну сарадњу. Поред тога, Висока школа струковних студија „Михаило Палов“ и сама већ годинама, самостално или у суорганизацији са страним партнерима, организује међународне скупове посвећене проблематици даровитих на којима њени наставници активно узимају учешћа, како дискусијом, тако и објављеним радовима у Зборницима који се публикују после скупова.

План и програм студија на Високој школи струковних студија „Михаило Палов“, који се налази на сајту школе, редовно се проверава, како од стране самих наставника, тако и уз помоћ евалуације од стране студената и комисије за праћење квалитета, на основу чијих резултата је констатовано да садржај курикулума, као и наставне методе за његову примену, одговарају постизању циљева студијских програма и исхода учења, о чему посебно сведоче добро осмишљене и успешно изведене активности у оквиру самосталне праксе.

Курикулум студијског програма садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета и модула и њихов опис. Установа анализира на примеру једног студијског програма да је пропорција различитих типова курсева (предавања, семинари, пракса) коју изводе наставници и сарадници ангажовани на студијском програму балансирана с обзиром на исходе учења.

Исход учења је прецизно написана изјава о томе шта би студент требало да зна, разуме или можда демонстрира на крају одређене јединице учења (часа, курса или на крају студијског програма). Под исходима учења подразумевају се очекивани завршни резултати процеса реализације наставе-учења на одређеном модулу. Исходи учења су, дакле, очекивани завршни резултати процеса наставе-учења произашли из очекиваних исхода учења на нивоу модула. Осмишљавање курсева на основу исхода учења води ка приступу који је више оријентисан студенту: то означава да је прелаз са садржаја модула или курса (од оног што наставно особље предаје-подучава) ка исходима (ка оном шта је студент способан да ради након успешно завршеног курса или модула). Исходи учења представљају конкретне намере студијског програма, модула или курса. Ако поредимо исходе учења и компетенције, можемо рећи да су исходи иницијално академска категорија, а дефиниција компетенција проистиче из захтева, односно потреба професије. Компетенције, у том смислу, можемо посматрати као резултат достизања очекиваних исхода.

За разлику од компетенција, које су одраз потреба професије, исходи учења у знатној већој мери представљају резултат аутономног става наставника о потребним резултатима који студенти треба да досегну након успешно одслушаног курса – модула. Из тог разлога, списак исхода није могуће формирати као јединствену листу. Оно што је могуће јесте обезбедити употребу сродних алата током процеса њиховог дефинисања.

Методологија дефинисања исхода учења претпоставља аутономију предметних наставника на курсевима, уз синхронизацију са исходима других курсева истог модула. Квалификације које означавају завршетак основних струковних студија стичу студенти:

- Који су показали знање у области студирања које се заснива на претходном образовању и које оспособљава за коришћење стручне литературе;
- Који су у стању да примене знања и разумевање у професији;
- Који су у стању да преносе знања на друге;
- Који показују способност да наставе студије;
- Који поседују способност за тимски рад.

Планирани исходи учења на програму струковни васпитач су:

- дипломирани студенти Високе школе компетентни су да примене знање у васпитно-образовном раду са децом предшколског узраста;
- оспособљени су да користе адекватну стручну литературу;
- имају развијену способност за тимски рад;
- могу да пренесу знања на друге;
- стекли су компетенције које су у функцији индивидуализације васпитно-образовног рада на предшколском узрасту;
- стекли су солидна знања за методичке маневре;
- имају способности рада са мањим групама деце;
- добро су упућени у савремене методолошке приступе;
- у стању су да прате савремена педагошка истраживања;
- оспособљени су да се и сами окушају у истраживању и мењању сопствене праксе.

Квалитетно постизање добро дефинисаних исхода учења подразумева да студенти разумеју учење као процес у којем преиспитују своје разумевање концепта и процеса и – или стварају нове концепте и везе између њих. Да би ово било могуће, неопходно је да предавачи за свој наставни циљ немају пуко прелажење градива већ се труде да што је могуће више остварују интерактивну наставу. Разлика између листе компетенција и листе исхода учења је у томе што се кроз исход учења дефинише и начин на који ће се демонстрирати, тј. проверити да ли је дата компетенција (или више њих) стечена или није.

При конципирању студијског програма струковног васпитача, пошли смо од чињенице да савремени педагози говоре о читавом сету општих способности, односно компетенција, као неопходном услову за постизање индивидуалног и социјалног остварења. Компетентност, и њене уже области самокомпетенција и социјална компетенција, сматрају се кључним способностима у питањима остварења појединца у личном и социјалном животу.

Студијски програм на Високој школи струковних студија за образовање васпитача – смер струковни васпитач усмерен је ка развоју оних способности студената које ће допринети њиховом личном успеху, али и сналажењу у релацијама са друштвеном средином. Заснивају се на васпитљивости потенцијала појединаца и то током читавог његовог живота. Најзначајнија својства, која се подразумевају као неопходна да би се студент могао остварити у индивидуалном и социјалном животу, и која се истовремено сматрају критеријумима за усмеравање развоја његове компетентности су: аутономност, толерантност, партиципативност, отвореност, флексибилност.

Модел "образовања за акциону компетентност" који је у основи нашег студијског програма, обухвата следеће кључне компетенције:

- Вештине оријентисане ка решавању проблема;
- Вештине оријентисане на саморазумевање;
- Вештине оријентисане ка кооперацију;
- Вештине оријентисане ка делотворности;
- Оријентација ка самоорганизацији;
- Оријентација ка целовитости.

Једна од суштинских одредница којом смо се руководили у изради и реализацији овог студијског програма је усаглашеност наставних предмета и оптерећења студената (теоријска и практична настава). Настојали смо да однос теорије и праксе буде такав да се пракса континуирано повећава из семестра у семестар. Процентуална заступљеност различитих типова курсева (предавања, семинари, вежбе и пракса) по годинама студија, приказана је у табели.

	Теоријска предавања	семинари	вежбе и пракса
Прва година	52,5%	4,3%	43,2%
Друга година	41,1%	5,1%	53,8%
Трећа година	35,0%	10,0%	55,0%

Када посматрамо податке из табеле, можемо уочити да су вежбе и пракса у нешто нижем обиму заступљене у првим семестрима студија, те да се вежбе и пракса постепено интензивирају и највише су присутни у оним деловима студијског програма који обухвата методичке дисциплине, повезујући научно знање из предметних области, методичке вештине и методичку праксу, а у складу са исходима учења и кључним компетенцијама будућих васпитача.

Сматрамо, да смо и на овај начин остварили адекватну балансираност различитих типова курсева (теоријска предавања, семинари, вежбе и пракса) у односу на исходе учења. Оваква избалансираност омогућава интерактивну наставу, која обезбеђује:

- Активно учешће студента током предавања и вежби, а кроз дискусије, презентације, постављање питања, обрађивање дела градива од стране самих студената,
- Разноврсност коришћених метода, што је посебно битно ако се има у виду да исходи учења подразумевају постизање разноврсног скупа компетенција које се не могу развити уколико се методи наставе свODE само на „ex cathedra“ предавања или само на рад у групама или само на презентације.

Висока школа струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“ у Вршцу се веома ангажује на подстицању и подржавању својих наставника при стицању активних и стручних компетенција. У том смислу се подржавају сви наставници при уписивању и завршавању постдипломских, мастер и докторских студија, помаже се спровођење истраживања, одласци на стручне и научне скупове у земљи и иностранству, успостављање међународне сарадње, укључивање у домаће и међународне пројекте, објављивање стручних и научних радова и књига у земљи и иностранству, а сама институција, као што је већ поменуто, већ годинама организује традиционални међународни Округли сто посвећен даровитима, који окупуља бројне стручњаке из земље и иностранства посвећене овој тематици.

Реализација плана рада и распореда наставе на Високој школи струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“ (доступни на сајту Школе) анализирају се на редовним састанцима катедри, које потом подносе извештај Наставном већу, што бива документовано у записницима са седница Наставног већа, као и у редовним годишњим Извештајима о раду Школе. Реализација плана рада и придржавање распореда наставе редовно се проверава и евалуацијом од стране студената, која је до сада потврдила поштовање и придржавање заказаних термина и рокова у великој мери (documentsовано у анкетама студената). Иако за њима до сада није било потребе, процедуре и мере за случај неиспуњавања овог стандарда налазе се у Статуту Високе школе струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“, који је доступан на сајту Школе.

Препознајући неопходност компетентности наставника и сарадника ова институција стално ради на њеном подизању, као и на привлачењу и обезбеђивању нових потенцијалних сарадника, што представља њену предност, јер би у супротном постојала опасност да институција остане без довољно стручног особља. Слабости по питању компетентности наставника и сарадника Високе школе струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“ до сада нису уочене, а као опасност се у овој институцији препознаје немогућност наставника Високих струковних школа да буду ангажовани на пројектима, те постоји опасност да на том пољу дође до заостајања, те се, стога, сугерише преиспитивање оваквог става према високим струковним школама и омогућавање да и оне буду носиоци пројеката, на којима би њихови наставници наставили да се истражујући усавршавају. Ово би уједно водило и новим могућностима институције у којој би се даље развијао млади кадар.

У погледу доступности информација о терминима и плановима реализације наставе Висока школа струковних студија „Михаило Палов“ је достигла висок ниво, али се још увек непрекидно ради на његовом подизању. Студентима је велики број информација (распоред предавања, вежби и испита, план и програм, резултати испита) поред огласне табле, доступан и на сајту школе, а ради се и на заказивању термина за неколико испитних рокова унапред.

Студенти Високе школе струковних студија „Михаило Палов“ су, као што је то већ поменуто, стално укључени у наставни процес, не само пасивно, као они који примају знања, већ и активно, као они од којих долазе идеје, који активно саучествују у реализовању наставе, припремајући и презентујући одребене делове градива, дискутујући на најављене теме и узимајући удела у реализовању истраживања и пројеката у којима је ова институција ангажована.

Као што је већ наведено, подаци о студијским програмима, плану и распореду наставе, али и о распореду испита, заказаним терминима хоспитовања и самосталне праксе са појединачним вежбањима, налазе се на сајту школе и доступни су студентима, као и кандидатима заинтересованим за упис у сваком моменту, што за њих представља велику олакшавајућу околност.

У погледу метода наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења Висока школа струковних студија „Михаило Палов“ улаже велики труд у њихово стално осавремењавање, проверавање и усклађивање са новим педагошким, дидактичким и методичким трендовима. У том смислу ради се и на набављању савремене технике неопходне за реализацију ових метода.

Систематско праћење квалитета наставе од велике је важности за одржавање његовог високог нивоа, као и за стално усавршавање коме се на Високој школи струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“ тежи. У том смислу редовно се спроводи самоевалуација од стране наставника и сарадника који наставу изводе, као и евалуација од стране студената, чији се резултати презентују и дискутују на састанцима катедри и Наставног већа, уз давање сугестија за евентуално подизање нивоа квалитета наставе.

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

На Високој школи струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“ у Вршцу посвећује се значајна пажња развоју научно-истраживачког рада, кроз различите видове: организацију научних конференција, учешће наставника на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству, објављивање научних и стручних радова наставника, учешће наставника у научним пројектима, кроз реализацију пројеката суседске сарадње, издавачку делатност, као и кроз стицање виших научних знања наставника.

У току претходне академске године, Висока школа организовала је четири међународне научне конференције. По својој традицији најзначајнији је свакако округли сто посвећен тематици даровитих, који је 2012. године био 18. по реду. Тема је била *Методолошки проблеми истраживања даровитости*. На скупу је било више од 70 радова и готово 100 учесника из Русије, Словеније, Велике Британије, Босне и Херцеговине, Румуније, Македоније, Хрватске, Мађарске и Србије. На конференцији се дискутовало на бројна питања савремених токова истраживања даровитости. Сагледавани су модели интеграција метода у истраживању даровитости кроз призму времена, постмодерне, у којој се чврсто повезани светови и стилови живота разилазе, траже се стратегије истраживања којима се долази до тачних и потпуних описа, уз узимање у обзир тачке гледишта субјекта. Дискутовало се и о границама између квантитативног и квалитативног методолошког приступа и указано је на предности интеграције модела, али и на некомпатибилност и друге проблеме са којима се истраживачи даровитости суочавају.

Други значајан скуп ЕНИЕДА 4, одржан је на самом почетку академске године у Вршцу у периоду од 29. септембра до 1.октобра 2012. Ради се о четвртој међународној научној конференцији посвећеној лингвистичком и интеркултурном образовању чији је домаћин и координатор била Висока школа, под називом *Negotiating and constructing European identities across languages and cultures – Преговарање и стварање европских идентитета кроз језике и културу*. Суорганизатори ове, четврте по реду, Конференције лингвиста и интернационалног образовања, чији је циљ да помогне формирању европског идентитета језицима и културом су, поред Високе школе, Европска мрежа интеркултурних образовних активности (*The European Network for Intercultural Education Activities – ЕНИЕДА*), Факултет за културу и друштво, Малме Универзитет у Швеској и Центар за истраживања и иновације у лингвистичком образовању Универзитета из Алба Јулије у Румунији. Учесће истраживача из 24 европске земље нам говори о значају, односно актуелности тематике скупа, а о успешности организације и значаја Конференције у научном и другим аспектима сведоче бројна писма која су од учесника стигла након конференције, а посебно писмо честитка које је упутила госпођа Магелан Дежан Понс из Генералног директората Савета Европе за образовање, културу и наслеђе, омладину и спорт, које се може видети на сајту Високе школе.

Претходну академску годину свакако је обележила и реализација пројекта прекограничне под насловом *Квалитет у образовању, високим школама и универзитетима уз коришћење иновативних метода и нових лабораторија (Quality in Education, Colleges and Universities, Using Innovative Methods and New Laboratories MIS Code 488)*, у оквиру ког су организоване две научне међународне конференције, у Темишвару и Вршцу.

Поменути пројекат почео је са реализацијом крајем децембра 2010. године, дакле у 2. семестру 2010/11. школске године и трајао је током читаве школске 2011/12. године, а одвијао се у сарадњи са партнерима из Румуније, Универзитетом Јоан Славић из Темишвара као део ИПА програма прекограничне сарадње Румунија - Србија који финансира Европска унија. Пројекат је трајао 18 месеци и активности које су се у оквиру њега спроводиле значајно су допринеле квалитету наставног процеса на Високој школи. Стратешки циљ пројекта *Квалитет у образовању, високом школама и универзитетима уз коришћење иновативних метода и нових лабораторија*, јесте постизање уравнотеженог и одрживог развоја кроз инвестирање у образовање младих. Кроз садржаје који су предвиђени током осамнаест месеци његовог спровођења, пројекат за свој циљ поставља подстицање стварања и примену иновативних

метода у високом образовању, са посебним акцентом на њихову примену од стране студената, подршку заједничким иновативним методама у образовању, интеракцију, повећање нивоа образовања инвестирањем у стварање и дисеминацију нових интерактивних и иновативних метода. Осмишљавање и имплементација иновација у разним пољима спроводе партнери у пројекту, професори и студенти Високе школе струковних студија за образовање васпитача *Михаило Палов* у Вршцу и Универзитет *Јоан Славих* у Темишвару, а продукти њиховог рада, као и резултати других релевантних истраживања, били су представљени у оквиру две конференције које су биле организоване у Темишвару и Вршцу током реализације пројекта. Прва конференција била је организована у Темишвару 26.10.2011. године, у суорганизацији две институције, под називом *Transnational Sustainable Methods for Quality Increase in Higher Education (Транснационалне одрживе методе подизања квалитета у високом образовању)*. Домаћин друге конференције организоване у оквиру наведеног пројекта била је Висока школа 27.03.2012. године и њен назив је био *Quality Increase Higher Education Teaching through Innovative Methods (Подизање квалитета високошколске наставе кроз иновативне методе)*. Значајно је напоменути да су након обе конференције објављене студије са резултатима рада у оквиру пројекта, односно обимни зборници радова чији аутори су, између осталих, професори и студенти две партнерске институције. Велики број професора Високе школе (18) и предмета у којима су чињени напори на осмишљавању и имплементацији нових дидактичких поступака и метода (блог, пројект метода, интегративни приступ, комуникативни метод, игре улога, ЛДЛ метода, метода дискурса, дискусија) и значајан број студената који су се директно укључивали у рад на пројекту као и у сусрете учесника и обуке приликом посета професора из Темишвара на презентовању ефеката иновирања, говори о високој мотивационој вредности пројекта.

Свесна значаја међународне сарадње са другим високошколском институцијама Висока школа је у току претходне школске године учествовала у изради три предлога пројекта у оквиру Темпус програма. Као члан конзорцијума, Висока школа интензивно је сарађивала са колегама из земље и иностранства и учествовала у припреми неопходне документације за предлоге следећих пројеката: *Erarbeitung, Erprobung und Akkreditierung des Curriculums „Pädagogik bei Krankheit“ in den Bereichen frühkindliche Erziehung und Lehrerbildung*, (водећи партнер Висока школа *Eötvös József* из Баје у Мађарској), *Curriculum Harmonization and Modernization of the Preschool Teacher Training Colleges in Serbia* (Водећи партнер Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Новом Саду) и *New European Managers in Social, Economic and Legal Areas* (водећи партнер *Link Campus University* из Рима, Италија). Предлози су подношени у оквиру петог конкурса Темпус IV ЕАСЕА програма, чији је основни циљ реформа високошколског образовања са међународним учешћем универзитета и високих школа. Охрабрујуће је да, иако у почетку нису имале право суделовања у Темпус програму, високе школе сада могу аплицирати као водећи партнери или као чланови конзорцијума.

Исто тако, Високе школе постају препознате и од стране Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој Аутономне покрајине Војводине, у чију надлежност сада спадају, тако да су професори Високе школе одлазили на научне конференције у иностранство уз његову подршку, у оквиру програма за суфинансирање учешћа на научним скуповима и усавршавањима у иностранству научно-истраживачких радника и студената који су показали посебне резултате у 2012. години. Исто тако, Висока школа има добру сарадњу и са другим секретаријатима у покрајини, тако да је Покрајински секретаријат за културу подржао објављивање две књиге доц. др Александре Гојков – Рајић, док је Покрајински секретаријат за омладину и спорт, Фонд за таленте, подржао реализацију пројекта *Моја прва књига* у оквиру ког је објављена књига кратких прича једног студента Високе школе који је препознат као талентован за књижевност.

Појединачна учешћа наставника на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству, бројна су и сведоче о интензивном ангажовању наставника у научно-истраживачком и стручном сегменту њиховог рада. Оно што се истиче као посебно значајно су радови објављени у часописима на SSCI листи, као и да су одређени професори Школе у протеклој академској години учествовали на иностраним конференцијама као уводничари по позиву, што се може видети у Табели у прилогу. Табела такође сведочи и о књигама, монографијама, научним и

стручним радовима које су наставници школе објавили у претходном једногодишњем периоду. Треба истаћи да се ради о више од 150 наслова.

Професори Високе школе су и чланови тимова који реализују пројекте подржане од стране Министарства науке и технолошког развоја Републике Србије:

- *Педагошки плурализам као основа стратегије образовања*, бр. 179036 (2011-2014) – проф. др Г. Гојков, проф. др Р. Грандић и доц. др А. Стојановић;
- *Квалитет образовног система Србије у европском контексту*, бр. 179010 (2011-2014) – проф. др Г. Гојков

Поред наведеног пројекта суседске сарадње и пројеката које подржава Министарство науке и технолошког развоја, професори Високе школе су и истраживачи на европским пројектима. Тако је проф. др Грозданка Гојков учествовала на пројекту **„Strokovne podlage za oblikovanje socialne kohezivnosti v vzgoji in izobraževanju“** који води Педагошки факултет у Копру, са Педагошким факултетом Универзитета у Љубљани.

Проф. др Грозданка Гојков је у више наврата у току прошле академске године држала предавања као визитинг професор на иностраним универзитетима. Професори Високе школе били су у претходном периоду и чланови издавачких савета и рецензенти домаћих и иностраних часописа (*Едуцатиа плус* и *Агора*, часописи у издању Универзитета Аурел Влаицу, Арад; *Калокагатхиа*, часопис за педагошка питања, издавач Хрватско футуролошко друштво из Ријеке; *Педагогика*, електронски журнал који издаје Словеначко педагошко друштво и Словачка академија наука; *Зборник Института за Педагошка истраживања*).

Када се ради о научно-истраживачкој делатности Високе школе, треба напоменути и да је у оквиру издавачке делатности у току претходне школске године објављено 15 наслова. Изуетно је значајно да је у току претходне школске године издавачка делатност школе богатија за једну периодичну публикацију, *Истраживања у педагогији*, који се после само два објављена броја препознаје као престижан часопис, с обзиром на то да је двојезичан и радови се објављују на српском и енглеском језику. Часопис има међународно уредништво и рецензенте, те је кандидат за Томпсонову листу часописа. Висока школа издаје *Истраживања у педагогији* у сарадњи са Српском академијом образовања из Београда.

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Ангажовање на обезбеђивању овог стандарда било је до сада утврђено законом, што се и убудуће планира. Брига о квалитету наставника и сарадника, односно о педагошком раду Високе школе струковних студија за образовање васпитача «Михаило Палов» у Вршцу, поред прописане процедуре и услова за избор, подразумева и даље перманентно стварање услова за њихово напредовање у стручном и научном погледу. Досадашњи напори у овом смислу говоре о смеру којим смо већ ишли и о даљим тенденцијама.

На почетку описа стања, издвајамо учешће наставника у пројекту «ПЕДАГОШКИ ПЛУРАЛИЗАМ КАО ОСНОВА СТРАТЕГИЈЕ ОБРАЗОВАЊА», бр. 179036 који финансира Министарство науке у периоду од 2010-2014. године. У њему учествују редовни проф. др А. Негру, ред. проф. др Г. Гојков, ред. проф. др Р. Грандић, ред. проф. др М. Узелац, ванр. проф. др Р. Петровић, доц. др А. Стојановић. Пројекат води Филозофски факултет у Новом Саду. Проф. др Г. Гојков је и рецензент Министарства просвете и науке за рецензију научних пројеката за период 2010-2014. година.

У пројекту бр. 179010 „ПРАЂЕЊЕ И УПРАВЉАЊЕ КВАЛИТЕТОМ У ОБРАЗОВАЊУ“ учествује као истраживач ред. проф. др Грозданка Гојков - пројекат води Филозофски факултет у Новом Саду. Иначе, у претходном периоду (2006-2010. год.), проф. др Г. Гојков је била руководилац пројекта Глобализација и метатеоријске концепције педагошке методологије, пројекат бр. 149049 који је такође финансирало Министарство науке и заштите животне средине РС., а учествовали су: проф. др М. Узелац, проф. др А. Негру, проф. др А. Божин, проф. др Р. Грандић.

Тематика даровитих је као дугодишња преокупација наше институције сада већ пети пут акредитована у виду семинара за наставнике, учитеље и васпитаче од стране Министарства за просвету. До сада је организовано десетине семинара широм Србије и било је укључено око 900 наставника, педагога, психолога, учитеља и васпитача. Семинари по овом пројекту актуелни су и у току ове школске године. Исту област пројектовали смо и за сарадњу са суседном Румунијом, тј. у оквиру пројеката за регионално повезивање које је себи поставила Европа.

У протеклој школској 2011/12. години завршен је рад на европском пројекту „Quality in Education, College and Universities, Using Innovative Methods and New Laboratories“ – Квалитет у образовању, високим школама и универзитету, употребом иновативних метода и нових лабораторија, којим су руководили проф. др Г. Гојков, др Ј. Пртљага и др Е. Чинч; реч је о пројекту који је спроведен у сарадњи са колегама из суседне Румуније, са Универзитета „Јоан Славић“ из Темишвара.

Стратешки циљ пројекта *Квалитет у образовању, високом школама и универзитетима уз коришћење иновативних метода и нових лабораторија*, било је постизање уравнотеженог и одрживог развоја кроз инвестирање у образовање младих. Кроз активности које су спроведене током осамнаест месеци, пројектом је остварен циљ - подстицање стварања и примене иновативних метода у високом образовању, са посебним акцентом на њихову примену од стране студената, подршку заједничким иновативним методама на пољу образовања и слободног времена кроз активности размене, повећање нивоа образовања инвестирањем у стварање и дисеминацију нових интерактивних и иновативних метода, итд.

Један од најбитнијих аспеката програма који је финансирала Европска унија јесте интерперсонална комуникација, непосредна комуникација и сарадња између учесника. Осмишљавање и имплементација иновација у разним пољима које су спровели партнери у пројекту, професори и студенти Високе школе струковних студија за образовање васпитача *Михаило Палов* у Вршцу и Универзитета *Јоан Славић* у Темишвару, као и резултати других релевантних истраживања, представљени су у оквиру две конференције које су организоване у

Вршцу и Темишвару током реализације пројекта, након којих су објављене студије са резултатима рада у оквиру пројекта.

Висока школа струковних студија за образовање васпитача *Михаило Палов* у Вршцу, поред педагошког, већ дуги низ година бави се научним, као и издавачким радом, нарочито када је реч о области даровитих. Пројекат који се одвијао у сарадњи са партнерима из Румуније, само је један у низу до сада успешно спроведених пројеката на националном и међународном нивоу који употпуњује и до сада богату образовну и научну активност ове високошколске установе.

Осим ових пројеката, проф. др Г. Гојков укључена је као истраживач на европском пројекту „*Strokovne podlage za oblikovanje socialne kohezivnosti v vzgoji in izobraževanju*“ који води *Pedagoška fakulteta v Kopru, sa Pedagoškim fakultetom Univerze v Ljubljani* као партнером.

Ово су само неке од активности којима се презентује квалитет рада наставника, односно њихово настојање да себе што боље припреме за оно што их у раду са студентима очекује. Свакако да о њиховом квалитету најбоље говоре сами студенти, тј. њихова спремност за педагошки рад са децом.

Висока школа струковних студија за образовање васпитача «Михаило Палов» у Вршцу је својом стратегијом осигурала да наставу врши квалификован и компетентан наставни кадар на сва три наставна језика (српски, румунски и ромски). Установа врши континуирану евалуацију своје политике и процедура везаних за запошљавање и избор наставног кадра. На Високој школи струковних студија за образовање васпитача «Михаило Палов» у Вршцу квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

Редовно се врше праћење и евалуација квалитета и компетентности наставног кадра. Ово посебно важи за процедуре избора, именовања, процене, развоја и промоције кадра.

Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђени су унапред, јавни су и доступни оцени стручне и шире јавности. Детаљно су наведени и образложени у Правилнику о избору наставника и сарадника. Поступак и услови за избор наставника и сарадника су предмет периодичне провере и усавршавања. Наиме, Висока школа струковних студија за образовање васпитача «Михаило Палов» у Вршцу се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава прописаних поступака и услова путем којих оцењује научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника (детаљније у Правилнику).

Висока школа струковних студија за образовање васпитача «Михаило Палов» у Вршцу поседује програм развоја кадра, и у ту сврху је обезбедила одговарајућа средства за обезбеђивање услова за усавршавање наставника и сарадника (набавка литературе на страном језику, могућност да се презентују налази истраживања на научним скуповима у земљи и иностранству, могућност да се преко Интернета уђе у друге библиотеке и дође до адекватних наслова итд.).

Установа има план развоја хуманих ресурса за академско, техничко и административно особље, као и обезбеђене предуслове и прилике за континуирану едукацију.

Чињеница да су професори објавили 116 наслова (монографије, уџбеници, студије, стручни радови, рецензије и сл.) и да су учествовали на 52 научна скупа у земљи и иностранству са саопштењима у прошлој школској години, а да је више професора укључено у научне пројекте одобрене од стране Министарства за науку Републике Србије говори о квалитету научно-истраживачких активности. Више од овога говоре, свакако, индекси компетентности који су дати у посебном прилогу.

Јединство научног и образовног рада подразумева се у мери у којој наставни рад прати истраживачки, односно у којој истраживања постоје као претпоставка савремености наставног

рада. Битна је констатација да су пројекти истраживања, односно њихове теме у функцији мисије установе, тј. усклађени са стратешким циљем установе. Ово се види већ из наслова истраживачких пројеката, као и монографија, уџбеника и других објављених студија, као и тема којима су се професори бавили на научним скуповима. О овоме се води рачуна и на Наставном већу, а пре тога се расправља на катедрама о овим аспектима научноистраживачког рада.

Висока школа струковних студија за образовање васпитача «Михаило Палов» у Вршцу систематски прати, оцењује и подстиче научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника. Они имају обавезу да:

- Учествоју на стручним и научним скуповима;
- Објављују своје радове у научној и стручној периодици;
- Учествоју у научним пројектима;
- Приређују изложбе и изводе концерте;
- Учествоју у међународној сарадњи;
- Пишу уџбенике;
- Објављују монографске публикације;
- Предлажу набавку неопходних уџбеника и књига за реализацију програма и унапређење квалитета наставе;
- Предлажу набавку техничких средстава неопходних за унапређење наставе;
- На основу студентских анкета унапређују програм, наставу и вредновање студентског рада;
- Усмено и писано предлажу субјектима у Школи мере за унапређење квалитета.

У складу с тим, уобичајена је пракса у задњих десетак година да се у оквиру годишњег Извештаја о раду Школе (који се достављају надлежном Министарству) у посебном поглављу наводе објављени научни и стручни радови наставника и сарадника као доказ о њиховом научно-истраживачком ангажовању. Такође, у годишњем Извештају се истиче допринос сваког наставника и сарадника културној и јавној делатности Школе, чиме се индиректно утиче и на индивидуално изграђивање сваког појединца у колективу и на квалитет њихове педагошке делатности.

Примера ради, наводимо неке од значајнијих активности у протеклој школској 2011/12. години у оквиру културне и јавне делатности наставника и сарадника запослених на Високој школи струковних студија за образовање васпитача «Михаило Палов» у Вршцу.

Vreme	Sadržaj aktivnosti i realizatori
03.10. 2011.	Prilikom svečanog obeležavanja početka nove akademske godine promovisana je knjiga dr Euđena Činča <i>Muzička hrestomatija</i> , koja je objavljena u okviru izdavačke delatnosti Visoke škole.
11.11. 2011.	Profesori naše Škole realizovali u dve osnovne škole u Vršcu akreditovan program za stručno usavršavanje nastavnika, vaspitača, stručnih saradnika i direktora - <i>Edukacija za identifikaciju i rad sa darovitom decom</i> .
11.11. 2011.	Na Međunarodnom naučnom skupu "NASTAVA I UČENJE (STANJE I PROBLEMI)", koji je održan u Užicu, aktivno učešće u konferenciji je imala i direktorica naše Škole akademik Grozdanka Gojkov, koja je predstavila svoj rad <i>Epistemologija konceptualnih promena u didaktici (metateorijske osnove emancipatorne didaktike)</i> .
06.12. 2011.	U organizaciji Katedre za pedagogiju i psihologiju, gost naše škole u svojstvu viziting profesora bio je gospodin dr Stipan Jukić koji je održao predavanje na temu: <i>Mišljenjem do uspešnog učenja</i>
16.12. 2011.	U zbornici Visoke škole održana je Književna kolonija pisaca na rumunskom jeziku u Vojvodini.
04.02. 2012.	Profesori naše škole realizovan u Leskovcu akreditovan program za stručno usavršavanje nastavnika, vaspitača, stručnih saradnika i direktora - <i>Modeli</i>

- profesionalnog razvoja.*
- 21.02. 2012. U našoj Školi obeležen Međunarodni dan maternjeg jezika. Činjenica da se nastava na Visokoj školi strukovnih studija za obrazovne vaspitača "Mihailo Palov" u Vršcu paralelno odvija na tri jezika (srpski, rumunski i romski) bila je razlog da nas posete mnogobrojni gosti predvođeni predsednikom vlade AP Vojvodine Bojanom Pajtićem. Akcenat je u programu i razgovorima stavljen na aktuelno školovanje vaspitača na romskom jeziku, što je jedinstven slučaj u Srbiji, ali i u Evropi (po do sada dostupnim podacima).
- 21.-23.03. 2012. Jelena i Predrag Prtljaga, profesori naše Škole predstavili su svoj rad *Ekonomija i vrednosti budućih vaspitača i učitelja* na VII međunarodnoj naučnoj konferenciji *Ekologija za bolje sutra* koja je od 21-23 marta 2012. održana u Murskoj Soboti, Slovenija.
- 27.03.2012. U okviru projekta *Kvalitet u obrazovanju, visokim školama i univerzitetima uz korišćenje inovativnih metoda i novih laboratorija (Quality in education, college and universities, using innovative methods and new laboratories)*, na Visokoj školi strukovnih studija za obrazovanje vaspitača „Mihailo Palov“ u Vršcu, održana je Konferencija pod nazivom *Quality Increase in Higher Education Teaching through Innovative Methods* sa međunarodnim učešćem. Aktivno učešće na ovoj konferenciji ostvarili su profesori naše škole i Univerziteta Joan Slavić iz Temišvara.
- 28.03.2012. U malom afiteatru naše Škole održana je promocija knjige *Nadomak Vitlejema – antologija rumunske kratke proze 20. veka*, čiji je urednik i prevodilac književnik Niku Čobanu. Knjigu su predstavili i o njoj govorili profesorice dr Ileana Magda i mr Dragana Josifović, kao i urednik, prevodilac i književnik gospodin Niku Čobanu.
29. i 30.03. 2012. U Visokoškolskom centru u Novom Mestu, Slovenija, održana je Međunarodna naučna konferencija *Izazovi globalizacije i društveno ekonomsko okruženje EU*, na kojoj je uvodno predavanje održala direktorica naše Škole akademik Grozdanka Gojkov.
- 07.04.2012. U časopisu *Libertatea* objavljen tekst naše profesorke Ileana Magde na temu *- Picături de lumină din călătoria epică*
- 10.04. 2012. Profesori naše Škole realizovali u Leskovcu još jedan akreditovan program za stručno usavršavanje nastavnika, vaspitača, stručnih saradnika i direktora - *Edukacija za identifikaciju i rad sa darovitim decom*.
- 23.04.2012. U malom amfiteatru naše Škole u organizaciji Jezičkog kluba održano predavanje gostujućeg profesora dr Nikole Strajnića, na temu „Ljubav u antičkoj lirici“ i promocija knjige „Pre sirene“. O knjizi su govorili autor i profesorica dr Aleksandra Gojkov-Rajić.
11. i 12.05. 2012. U Subotici je održana 5. međunarodna interdisciplinarna stručno-naučna konferencija "VASPITNO-OBRAZOVNI I SPORTSKI HORIZONTI". Svoj rad pod nazivom *Internet podrška održivom razvoju u segmentu zaštite životne sredine* prezentovao je profesor Škole Predrag Prtljaga.
- 22.06. 2012. Profesori naše Škole realizovali u Boru akreditovan program za stručno usavršavanje nastavnika, vaspitača, stručnih saradnika i direktora - *Ocenjivanje u školi*.
- 29.06. 2012. U organizaciji Visoke škole strukovnih studija za obrazovanje vaspitača „Mihailo Palov“ - Vršac i Univerziteta „Aurel Vlaicu“ iz Arada (Rumunija), održan je 18. Okrugli sto na temu *Metodološki problemi istraživanja darovitosti*. U radu naučnog skupa učestvovalo oko 80 stručnih i naučnih radnika iz zemlje i inostranstva, uključujući profesore naše Škole.
- 04.-08.09. 2012. Dr Jelena Prtljaga predstavila je svoj rad pod nazivom *Deontic should and ought to and their Serbian Equivalents: The Category of Entertain Locutions*, na konferenciji *The 11th Biannual ESSE Conference, The European Society for the Study of English (ESSE)*, koja je u Istanbulu održana od 4-8. septembra 2012.

Висока школа струковних студија за образовање васпитача «Михаило Палов» у Вршцу спроводи дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка, као и различите врсте усавршавања. Томе у прилог говори чињеница да је наставни кадар у последњих неколико година значајно подмлађен, али не на уштрб квалитета, већ, напротив, ангажовањем младих кадрова који су се доказали већ на основним студијама (високим просецима оцена), а стручно напредовање наставили кроз постдипломске студије. Тако данас имамо 6 младих доктора наука који су ове титуле стекли у последње две године. Подстицање младих и њихово укључивање у научно истраживачке активности види се из чињенице да је и у протеклој школској 2011/12. години њихово стручно напредовање свесрдно подржавано у оквиру институције (партиципирање у плаћању трошкова студија, објављивање монографских студија...).

У сврху већег квалитета на Високој школи учињено је доста на подизању професионалног нивоа наставника. Професори су писали уџбенике и приручнике, практикуме и вежбанке, дневнике праксе, као и монографске студије, које су биле у функцији садржаја предвиђених програмом студија. Младе колеге су објавиле своје магистарске и докторске радове, чиме је утицано на њихов лични развој, а дат и допринос подизању квалитета наставе кроз праћење савремених трендова у датим областима у оквиру којих су рађена истраживања. Такође су допринос овом циљу дала и учешћа на научним скуповима у земљи и иностранству, као и наведена усавршавања на академским степенима.

Висока школа струковних студија за образовање васпитача «Михаило Палов» у Вршцу обезбеђује наставницима и сарадницима перманентну едукацију и усавршавање омогућавајући им плаћање трошкова које подразумева учешће на научним, уметничким и стручним скуповима (котизације, путни трошкови...).

Професионални развој кадра постиже се и организовањем семинара по типу „едукација едукатора“. Овде, најпре, наводимо као значајно учествовање у раду округлих столова посвећених даровитости и креативности, којих је до сада одржано 17. По њима је Висока школа струковних студија за образовање васпитача «Михаило Палов» у Вршцу постала препознатљива у Србији, али и шире. Исте намере, или боље речено исте последице, по научни и стручни статус установе имала су и учешћа професора појединачно на научним пројектима које финансира наше Министарство науке, као и пројектима Европске уније (Словенија, Румунија). Већ смо навели да је Школа као институција била партнер на европском пројекту са Универзитетом „Ј. Славих“ из Темишвара, чија је суштина праћење и унапређивање наставе на високом образовању итд. Као посебно важно, истичемо да се тежило да наставници и сарадници у свом раду користе иновативне методе у складу са савременим педагошким тенденцијама.

Наведене садржаје склони смо да посматрамо као инвестицију у кадар која се прелива на студенте, односно директно је у функцији њиховог квалитетнијег образовања, односно припреме за укључивање у професионални рад.

Значајно за професионални развој кадра је и организовање предавања визитинг професора јер, поред студената, њима присуствују и наставници и сарадници, чланови свих Катедара које постоје у Школи.

Од 2000-те године до сада Школа је у више наврата добила од стране Министарства просвете акредитоване програме за оспособљавање наставника, учитеља, васпитача за рад са даровитом децом и у складу са овим програмима организовала на захтев школа и предшколских установа стручне семинаре (обухваћено је у претходном периоду око 1000 учесника из наше земље). На овај начин су стручњацима из непосредног васпитно-образовног рада презентовани налази истраживања и вршено праћење доемета добијених налаза, а и налази су тако допрли до директних корисника. У току школске 2011/2012. године Школа је подржавала 6 програма стручног усавршавања наставника акредитованих од стране Завода за усавршавање образовања и васпитања Републике Србије.

Број акредитованих семинара за стручна усавршавања васпитача и наставника у основним и средњим школама, односно број одржаних семинара широм Србије, говоре о компетентности наставног кадра на Високој школи струковних студија за образовање васпитача «Михаило Палов» у Вршцу. Наиме, Центар за професионални развој запослених у образовању (Сектор за стручно усавршавање и напредовање), за школску 2011/12. годину одобрио је шест програма сталног стручног усавршавања које реализује наша Школа. Уз назив програма налази се и приоритет програма¹, тако да се уочава да програми на чијој реализацији раде наставници и сарадници запослени на Високој школи струковних студија за образовање васпитача «Михаило Палов» у Вршцу пре свега доприносе јачању њиховог професионалног капацитета.

Методe и технике развијања стваралаштва	Бр. 523
Моделe професионалног развоја наставника	Бр. 539
Педагошке компетенције наставника из угла друштва знања	Бр. 475
Едукација за идентификацију и рад са даровитом децом	Бр. 517

Висока школа струковних студија за образовање васпитача «Михаило Палов» у Вршцу при избору и унапређењу наставно-научног, уметничког и стручног кадра посебно вреднује педагошке способности наставника и сарадника. Притом се посебно уважавају мишљења студената (детаљније у оквиру Стандарда 13). У наставку дајемо модел упитника који попуњавају студенти и тако вреднују педагошког рада наставника и сарадника.

Прилог: Модел упитника за вредновање *педагошког рада наставника*

1. општи део (који попуњава Школа: студијски програм; назив предмета; датум вредновања; презиме и име наставника)
2. део, општи подаци о студенту: пол;
Уписана година студија; Статус на студијама; досадашња просечна оцена;
Код овог наставника присуствовао сам:
а) на свим часовима, б) на већини часова, ц) око половине часова, д) на неколико часова.
3. део: тврдње:
 1. Наставник излаже јасно и разумљиво
 2. Наставник излаже прегледно и истиче најбитније.
 3. Наставник излаже одговарајућим темпом током наставе.
 4. Наставник долази на час добро припремљен.
 5. Наставник држи наставу у договореним терминима и без кашњења.
 6. Наставник подстиче укључивање и учествовање студената у настави.
 7. Наставник даје корисне информације о раду студената (након семинарских радова, вежби, активности на часу.
 8. Наставник одговара на студентска питања и воид рачуна о студентским коментарима.

¹ Министар просвете РС прописао је листу приоритетних области за период од три године и то:

- П1. Превенција насиља, злостављање и занемаривање
- П2. Превенција дискриминације
- П3. Инклузија деце и ученика са сметњама у развоју и деце и ученика из друштвено маргинализованих група, као и индивидуални образовни план
- П4. Комуникацијске вештине
- П5. Учење да се учи и развијање мотивације за учење
- П6. Јачање професионалних капацитета запослених, нарочито у области иновативних метода наставе и управљања одељењем**
- П7. Сарадња са родитељима, ученицима, ученичким парламентима
- П8. Информационо-комуникацијске технологије

9. Досадашње оцене код овог наставника у оквиру овог предмета одговарају мом показаном знању.

Методологија добијања података уређена је тако да студент не буде у позицији да трпи консеквенце због изречених процена.

Подаци добијени у процесу провере квалитета морају бити доступни свим заинтересованима са Високе струковне васпитачке школе (да се програми квалитативно анализирају и евентуално ревидирају кроз годишње извештаје, чији је обавезан део и студентска евалуација).

Планиране евалуације су цикличне, тако да следе циклусе студијских програма.

Даље су приказане четири основне фазе неопходне за обезбеђење и контролу квалитета наставног процеса:

1. Дефинисање исхода учења и процена студентског оптерећења.

Професор у овој фази треба да дефинише исходе учења за предмет, као и да процени колико ће времена у сатима рада бити потребно просечном студенту да постигне дефинисане исходе учења. На основу процене студентског оптерећења се одређује број кредита за дати предмет/курс.

2. Планирање наставе

Професор у овој фази планира наставне методе којима треба да најефикасније могуће постигне дефинисане исходе учења уз предвиђено оптерећење студента.

3. Евалуација

Уз помоћ анонимне анкете која се додељује студенту након положеног испита тј. обављених свих обавеза везаних за предмет, студенти процењују колико им је сати рада било потребно за сваку од активности предвиђених курсом и да ли су унапред дефинисани исходи учења били реално одређени. На основу анализе одговора долази се до оптерећења типичног студента за дати предмет.

Прилагођавање

Уколико се на основу резултата евалуације утврди да су студенти били преоптерећени или, пак, били премало оптерећени врши се једна од следећих промена:

- Мења се број кредита за дати предмет;

- Број кредита остаје исти с тим што се онда морају променити исходи учења који су били преамбициозни или се мора променити наставни метод тако да студенти исте исходе учења постигну за мање времена.

Самовредновање је саставни део политике обезбеђења квалитета (и врши се сваке треће године).

Циљеви самовредновања су: побољшање квалитета наставног процеса, студијских програма и услова рада.

Извештај о самовредновању Школе садржи следеће:

Извештај о организацији студијских програма и доказе о унапређењу наставе;

Извештај о раду наставника и сарадника (са освртом на њихову компетентност);

Извештај о раду са студентима;

Извештај о реализацији пројеката;

Извештај о сарадњи са другим школама и институцијама;

Извештај о студентској евалуацији;

Извештај о самоевалуацији запослених;

Извештај о раду студентске службе и осталих административних служби;

Извештај о раду издавачке делатности;

Извештај о раду библиотеке;

Извештај о раду финансијске службе.

На Високој школи струковних студија за образовање васпитача «Михаило Палов» у Вршцу подржава се комуникација између академског особља и релевантних професионалних удружења. Тако је и у претходној години настављена садржајна сарадња са универзитетима у Словенији (Љубљана, Марибор, Копар), Румунији (Гемишвар, Арад), Македонији (Битола, Охрид) и Србији (Филозофски факултет - Београд, Филозофски факултет - Нови Сад,

Учитељски факултет - Београд, Учитељски факултет - Ужице, Филозофски факултет - Ниш), као и са Институтом за педагошка истраживања из Београда, што сматрамо посебно значајним. Колеге из наведених институција су редовни учесници Округлих столова које Висока школа струковних студија за образовање васпитача «Михаило Палов» у Вршцу организује већ 17 година (на којима се проучава проблематика даровитости и креативности). Комуникација и сарадња са колегама из наведених институција је интензивна и на плану заједничких истраживања, писања монографија и приручника, у раду на пројектима које финансира Министарство науке.

Стандард 8: Квалитет студената

Услови уписа студената на Високу школу струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“ у Вршцу (у даљем тексту Висока школа) дефинисани су Статутом Високе школе (чл. 49, 50, 51, 52, 53), Правилником о упису студената и Правилником о полагању пријемног испита. Правилници су на предлог Комисије за обезбеђење квалитета усвојени на седници Наставног већа 16.01. 2008. године. Поједине измене (након добијања одељења на Ромском језику) извршене су 9. маја 2009. У току школске 2011/12. године, осим поменутих правилника, донет је и Правилник о систематизацији (17.06.2011), Статут Студентског парламента и Правилник о раду Студентског парламента (3. 03. 2011.) и Правилник о избору наставника (29.08. 2011.). Сва поменута документа су јасно видљива на сајту наше Школе. http://www.uskolavrsac.in.rs/?page_id=2862

Услови уписа студената и полагања пријемног испита за школску 2011/12. годину били су јасно дефинисани и јавно објављени (на сајту Школе).

Висока школа је и у току школске 2011/12. године објавила конкурс за упис на студије у оквиру заједничког конкурса Министарства просвете Републике Србије. Конкурс за упис студената у прву годину основних студија (смер струковни васпитач и васпитач деце јасленог узраста) и специјалистичких студија (специјалиста за припремни предшколски програм и специјалиста за афирмацију дечјег стваралаштва) спровела је конкурсна комисија. Конкурс (за први и други уписни рок) је и ове године објављен благовремено и постављен на сајту школе.

<http://www.uskolavrsac.in.rs/wp-content/uploads/2011/06/TEKST-KONKURSA.pdf>

<http://www.uskolavrsac.in.rs/wp-content/uploads/2011/06/TEKST-KONKURSA-JASLENI.pdf>

<http://www.uskolavrsac.in.rs/wp-content/uploads/2011/06/KONKURS-SPECIJALISTICKE.pdf>

<http://www.uskolavrsac.in.rs/wp-content/uploads/2011/06/KONKURS-SPECIJALISTICKE-afirmacija-decjeg-stvaralastva.pdf>

Конкурс је садржао:

- 1) број студената за сваки студијски програм који се организује на Високој школи
- 2) услове за упис;
- 3) мерила за утврђивање редоследа кандидата;
- 4) поступак спровођења конкурса;
- 5) начин и рокове за подношење жалбе на утврђени редослед;
- 6) висину школарине коју плаћају самофинансирајући студенти и др.

У прву годину студија првог степена школске 2011/12.год. уписавала су се лица која су имала завршено средње образовање у четворогодишњем трајању. Сви кандидати који су конкурисали за упис на прву годину студија (на српском, румунском и ромском језику) првог степена најпре су приступили провери склоности и способности (говорних, музичких и физичких). Након тога, пријемни испит из матерњег језика и књижевности и опште информисаности полагали су кандидати који су задовољили на претходној провери способности. Такође, будући да се ради о васпитачкој струци, сви кандидати су полагали тест из бон-тона.

Редослед кандидата за упис у прву годину основних студија утврђен је на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању и резултата постигнутих на пријемном испиту. Након пријемних испита и објављивања коначне ранг листе, није поднета ни једна примедба или жалба од стране кандидата.

На прву годину студија на смеру Струковни васпитач деце предшколског узраста уписано је 130 студената (114 студента који студирају на српском језику, 8 студената који студирају на румунском, и 8 студената који студирају на ромском језику).

На прву годину студија на смеру Васпитач деце јасленог узраста уписано је 18 студената. Након пријемног испита, није поднесена ни једна жалба од стране пријављених кандидата.

Висока школа је потенцијалним и уписаним студентима и прошле школске године обезбедила потребне информације у вези са уписом и студијама. Школа је благовремено објавила информатор о упису.

Такође, значајно је истаћи да је сваки студент новоуписане генерације 2011/2012. уз индекс приликом уписа добио и Информатор за студенте за актуелну школску годину (такође, информатор је објављен и на школском сајту:

<http://www.uskolavrsac.edu.rs/Informator/INFORMATOR1112.pdf>

Информатор је осмишљен тако да на српском, румунском и ромском језику, студентима пружа значајне информације о Школи (запослене, контакт телефоне, мејлове), календар рада у наредној школској години, изводе из Статута и правила школе, структуру студијских програма (наставни план), испитне рокове, информације о пријављивању испита, обавештења о организацији педагошке праксе, краћа упутства о изради семинарског и дипломског рада, комисијама за дипломске радове, предложене теме за дипломске радове, детаљну програмску структуру свих наставних предмета (силабуси) у којима су истакнути: назив предмета, број ЕСПБ, име и презиме предметног наставника, број часова, исходи предмета, циљ предмета, садржај теоретске и практичне наставе, наставне методе, препоручена литература, начин стицања поена кроз предиспитне обавезе (разноврсне методе оцењивања) и начин формирања коначне оцене. У разговору са студентима, показало се да им је Информатор веома користан, посебно на почетку студирања, тако да ће Висока школа и будуће наставити са овом праксом.

У оквиру студија у школској 2011/12. години на Високој школи свим студентима је била загарантована једнакост и равноправност по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем и имовинско стање). Комисија за квалитет посебно истиче да се у нашој школи настава одвијала на три језика (српском, румунском и ромском), уз међусобно уважавање студената и свих запослених на Високој школи.

Наставници и сарадници на Високој школи свесни су да од става предавача према процесу предавања зависи и став студената према учења, односно, да колико су предавачи савесни у обављању „свог посла“, толико ће и студенти бити у „обављању свог“. Опредељење наставног кадра и у протеклој школској 2011/2012. години било је да оцењивање студената мора бити у складу са очекиваним, али и жељеним исходима учења. Добро дефинисани исходи учења (сви наставници и сарадници трудили су се да јасно, логично и проверљиво дефинишу исходе у оквиру појединачних предмета-курсева), будући да представљају изјаву о томе шта студент мора да покаже, мање или више експлицитно дефинишу методе оцењивања. Будући да су компетенције које чине исходе учења у оквиру постојећих студијских програма на Високој школи разноврсне, коришћене су и разноврсне методе оцењивања. Желели смо да избегнемо ситуацију примене само једног метода оцењивања (само теста, усменог испита и сл.). Да би то документовали, у прилогу су дати програми (силабуси) свих појединачних предмета (курсева). Они су и јавно публиковани на школском сајту под насловом Књига предмета за студенте на смеру Струковни васпитач и на смеру Васпитач деце јасленог узраста:

<http://www.uskolavrsac.edu.rs/Informator/KnjigaP20112012SV.pdf>

<http://www.uskolavrsac.edu.rs/Informator/KnjigaP20112012jasl.pdf>

Такође, чланови Комисије за квалитет су на седницама Наставног већа и седницама Катедара (проверљиво у записничким књигама) све професоре и сараднике подсећали на потребу придржавања и евидентирања у индекс предвиђених метода оцењивања. На основу анализа анкета у протеклој 2011/2012. год., у вези са разноврсним методама оцењивања, може се уочити да су студенти упознати и задовољни примењиваним методама оцењивања. Такође, врло је битно нагласити да могућност примене разноврсних метода оцењивања зависи и од природе самих предмета (то се нарочито може приметити код методичких група предмета код којих су, по правилу, најразноврсније методе оцењивања).

Комисија за квалитет је утврдила да су у протеклој школској 2011/2012. години, у оквиру свих наставних предмета наставници били опредељени ка „континуираном“ оцењивању. У оквиру сваког појединачног предмета (курса) предвиђено је било да студент може да добије 30% – 70% своје оцене током самог курса. Водило се рачуна о томе да ни у једном курсу нема екстремне ситуације да је само завршни испит једини начин оцењивања, али и о томе да не дође до друге екстремне ситуације у којој је рад предавача и студената оптерећен пречестим и неадекватним оцењивањем. Из свих предмета вођена је документација о редовности долажења. О овим питањима су студенти изразили позитивно мишљење у оквиру студентских анкета (анкетирање студената о процени објективности оцењивања и анкетирање студената 2. и 3. године о процени услова и организације студијског програма).

У протеклој школској години, посебна пажња посвећена је одговарајућем нивоу оптерећења студената у оквиру програма сваког предмета. Тако је поштован пажљиво избалансирани однос између различитих облика рада (предавања, вежбе, семинари), а посебна пажња посвећивала се времену потребном за припрему наставе, као и одабиру обавезне и додатне литературе, односно њеном обиму и актуелности. Тежиште се са предавања преносило на сарадњу са студентима и самостални рад студената. То је нарочито дошло до изражаја у оквиру Прекограничног пројекта „Квалитет у образовању, високим школама и универзитетима, уз коришћење иновативних метода и нових лабораторија“, у сарадњи Румунија – Србија IPA Cross-Border Cooperation Programme 2010, у којем су равноправно и значајно били ангажовани и студенти наше Школе. Велики број професора Високе школе (18) и предмета у којима су чињени напори на осмишљавању и имплементацији нових дидактичких поступака и метода (блог, пројект метода, интегративни приступ, комуникативни метод, игре улога, ЛДП метода, метода дискурса, дискусија) и значајан број студената који су се директно укључивали у рад на пројекту као и у сусрете учесника и обуке приликом посета професора из Темишвара на презентовању ефеката иновирања, говори о високој мотивационој вредности пројекта. Поједине активности и фотографије ће бити дате у прилогу, али и у оквиру извештаја за стандард 6.

У исто време, студијски програми су били конципирани тако да је студент преузимао одговорност за учење редовно се припремајући за наставу, редовно и активно учествујући у њој и одговарајући на захтеве предиспитних обавеза (које, између осталог, подразумевају учестале колоквијуме, који су саставни део испита). Сматрамо да смо на тај начин подстицали перманентни рад студената у току студија, као и стално праћење њиховог напретка, што је, донекле, водило растерећењу студената, односно смањењу трајања и повећању нивоа квалитета студија. Број изборних предмета је знатан, тако да студенти могу да бирају предмете у складу са својим интересовањима. Број изборних предмета је усаглашен са важећим стандардима и износи 30% од укупног броја предмета.

Висока школа својим статутом и другим актима ближе уређује своје обавезе у погледу обезбеђивања услова за квалитетно и благовремено информисање студената о начину организовања и времену одржавања свих облика испита. У протеклој школској години одржано је 6 испитних рокова. То су били октобарски (2010.год.), јануарско-фебруарски (2011.год.), мајски (2011.год.), јунски (2011.год.) и септембарски (2011. год.) испитни рок. Одржана су и два апсолвентска рока, децембарски (2010. год.) и априлски (2011. год.) Важно је да се нагласи да су на састанцима Студентског парламента студенти одлучили које ће испитне рокове имати, тако да су испитни рокови заказани за месеце које су студенти одабрали. То се

посебно односило на мајски рок који су студенти изабрали да им више одговара него априлски, будући да је у априлу одржавана педагошка пракса студената.

Наставници су били дужни да на почетку наставе упознају студенте са програмом предмета, распоредом наставе по недељама, односно данима, предвиђеним облицима активне наставе (предиспитним обавезама) и начином њиховог вредновања, карактером и садржајем испита, списком области и/или питања за испит, структуром укупног броја поена и начином формирања оцене. Наставници су били дужни да на крају реализације активне наставе обавести студента о укупном броју поена који је студент остварио реализацијом предиспитних обавеза.

Студенти су обавештавани о претходно наведеним питањима и путем огласне табле и Информатора за студенте.

Поред тога што су транспарентни, у том смислу да је студентима унапред предочен програм сваког курса, облици наставе кроз које се програм реализује, литература, предиспитне и испитне обавезе које укључују самосталан рад студената у оквиру израде семинарских радова или других облика припреме за наставу, квалитет програма и задовољство студената и предавача самим програмима, оцењивањем, прати се кроз студентску евалуацију и евалуацију предавача, као и чланова катедара, те су програми и оцењивање подложни корекцијама и унапређивању. Другим речима, сталном самоевалуацијом и евалуацијом рада наставника, напредовања студената и студијских програма тежи се перманентном унапређивању и осавремењивању система квалитета високог образовања. Студентско вредновање спроводило се, у складу са Акционим планом у предвиђеним терминима, путем писменог упитника са понуђеним одговорима. Посебно се наглашава да су се студенти у протеклој школској години поред учешћа у дистрибуцији и контроли попуњавања упитника, ангажовали и у евалуацији упитника (компјутерско ажурирање података), али и у статистичкој обради и анализи упитника уз помоћ професора Адријана Бојина.

Висока школа је у протеклој академској години примењивала механизме за процену и контролу процедура оцењивања. Једна од процедура је била и анализа индекса студената (након полагања одређених испита, након дипломирања) и провера колико су поштоване процедуре континуираног оцењивања и начин њиховог вредновања, структура укупног броја поена, начин формирања оцене и сл. Субјекти који учествују у овој процедури су Комисија за обезбеђење квалитета, директор, наставници и сарадници, студенти.

Комисија за обезбеђење квалитета је акционим планом предвидела и редовно спроводила и анализирала анкете студената о квалитету рада наставника и о објективности оцењивања. Такође, о објективности оцењивања се разговарало и на састанцима Катедри, Наставног већа, приликом анализирања и евалуирања педагошке праксе студената и сл. Није уочено да се у оквиру наставног процеса неиспуњавају процедуре квалитетног оцењивања, тако да није било потребно примењивати корективне мере.

Комисија за обезбеђење квалитета је акционим планом предвидела, и сходно томе, у протеклој школској години редовно анализирала успешност студената на испитима. Добијени резултати су анализирани и на седницама свих Катедри, Наставног већа, Савета школе и на Студентском парламенту. Такође, резултати су објављени на сајту наше Школе.

Просечна оцена у школској 2011/12. години за смер **Струковни васпитач деце предшколског узраста** износила је 7,30 (за октобарски, јануарско-фебруарски, мартовски, мајски, јунски и септембарски рок). Најслабији успех (6,73) студенти су остварили у октобарском испитном року, док је најбоља просечна оцена (7,82) постигнута у јунском испитном року. Средња оцена у јануарско-фебруарском року је била 7,72. Ово посебно истичемо, јер су, ипак, јануарско-фебруарски и јунски рок у којима су уочене и највеће просечне оцене, испитни рокови када је далеко највећи број студената изашао на испите (прецизне бројке се могу уочити у табелама датим у прилогу). Комисија за квалитет је проценила да на основу овако добијене средње

оцене, посебно, уколико се осврнемо на средње оцене у најмасовнијим испитним роковима, не морају предузимати корективне мере.

Просечна пролазност студената у школској 2011/12. години износила је 79% (за октобарски, јануарско-фебруарски, мартовски, мајски, јунски и септембарски рок). Најнижа пролазност студената је уочена у мајском испитном року (65,5%), док је највећа пролазност студената остварена у јануарско-фебруарском року (89,7%). Комисија за квалитет је уочила тренд да велики број студената пријављује испите, али на њих уопште не излази (то нарочито важи за студенте који студирају на терет буџета и за које је пријављивање испита бесплатно). Зато је због израчунавања пролазности на испитима, врло важно да се од стране предметних наставника у записник евидентира број студената који су положили или нису положили испит.

Просечна оцена у школској 2011/12. години за смер **Васпитач деце јасленог узраста** износила је 7,47 (за јануарско-фебруарски, мартовски, мајски, јунски и септембарски рок). Најслабији успех (7,00) студенти су остварили у мајском испитном року, док је најбоља просечна оцена (8,04) постигнута у јунском испитном року. Средња оцена у јануарско-фебруарском року је била 7,63. Ово посебно истичемо, јер су, ипак, јануарско-фебруарски и јунски рок у којима су уочене и највеће просечне оцене, испитни рокови када је далеко највећи број студената изашао на испите (прецизне бројке се могу уочити у табелама датим у прилогу). Комисија за квалитет је проценила да на основу овако добијене средње оцене, посебно, уколико се осврнемо на средње оцене у најмасовнијим испитним роковима, не морају предузимати корективне мере.

Просечна пролазност студената у школској 2011/12. години износила је 84% (за јануарско-фебруарски, мартовски, мајски, јунски и септембарски рок). Најнижа пролазност студената је уочена у септембарском испитном року (75%), док је највећа пролазност студената остварена у мартовском року (90%).

Просечна оцена у школској 2011/12. години за студијски смер – **Васпитач специјалиста за припремни предшколски програм** износила је 9,26 (сви испитни рокови). Најслабији успех (8,87) студенти су остварили у јануарско-фебруарском испитном року, док је најбоља просечна оцена (10,00) постигнута у априлском испитном року. Пролазност студената у школској 2011/12. години износила је 100%.

Просечна оцена у школској 2011/12. години за студијски смер – **Васпитач специјалиста за афирмацију дечјег стваралаштва** износила је 9,65 (сви испитни рокови). Најслабији успех (9,00) студенти су остварили у мартовском испитном року, док је најбоља просечна оцена (10,00) постигнута у јануарско-фебруарском и априлском испитном року. Пролазност студената у школској 2011/12. години износила је 100%.

Анализирајући релативно високе просечне оцене на оба специјалистичка смера, чланови Комисије за квалитет сматрају да су оне одраз високе мотивације, посвећености и залагања најбољих студената који уписују специјалистичке студије.

Висока школа је у протеклој академској години студентима омогућила одговарајући облик студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, у складу са законом. Чланови Комисије за квалитет су са задовољством констатовали да су студенти у току прошле године, у односу на претходне, били знатно ангажованији. Покренули су и учествовали у великом броју активности, пројеката, секција, манифестација, учествовали у дистрибуирању и евалуацији студентских анкета и сл. У току прошле школске године, донет је и Статут Студентског парламента и Пословник о раду Студентског парламента (3. 03. 2011.).

Статут:

www.uskolavrsac.edu.rs/Novi%20sajt%202010//Dokumenta/Vazna%20dokumenta/StatutPravilnici/Statut%20Studentskog%20parlamenta.pdf

Пословник о раду :

<http://www.uskolavrsac.edu.rs/Novi%20sajt%202010//Dokumenta/Vazna%20dokumenta/StatutPravilnici/Poslovnik%20Studentskog%20parlamenta.pdf>

У Извештају Комисије за квалитет дат је хронолошки преглед активности Студентског парламента за протеклу школску 2011/12. годину:

Октобар 2011:

1) Оснивање Језичког клуба Високе школе

Новембар 2011:

2) Књижевно вече проф. Јадранке Ђулум и промоција књиге „Кошава“

Децембар 2011:

3) Трибина поводом „Светског дана борбе против сиде“

4) „Представа за Деда Мраза“

5) Хуманитарна акција прикупљања слаткиша за децу са потешкоћама у развоју

Јануар 2012:

6) Оснивање Асоцијације студената струковних студија Војводине – АСВОЈ

Фебруар 2012:

7) Отварање канцеларије Студентског парламента

8) Иницијатива за опремање ходника Високе школе клупама

Март 2012:

9) Журка поводом Дана жена и завршетка јан-феб испитног рока

10) Оснивање Спортске секције – спортска секција је редовно одржавана средом (од 14 до 16 часова) у физкултурној сали Високе школе. За потребе спортске секције набављене су лопте и остала потребна средства.

Април 2012:

11) Ванредна седница Студентске конференције академија струковних студија Србије – СКАСС-а

12) Апсолвентска екскурзија - Праг

13) Избори за чланове Студентског парламента

14) Анкете за самовредновање Високе школе

Мај 2012:

15) Спортско-едукативно такмичење „Вишијада 2012“

16) Гостујуће предавање и промоција књижевних дела Бранка Стевановића – књижевника за децу

17) Апсолвентско вече

Јун 2012:

18) Промовисање и предаја документације за израду студентских идентификационих картица

Током целе године:

19) Учешће на седницама Савета Високе школе

20) Састанци Асоцијације студената струковних студија Војводине

Покрајински секретаријат за омладину и спорт, Фонд за таленте, подржао је реализацију пројекта *Моја прва књига* у оквиру ког је објављена књига кратких прича студента Високе школе, Бојана Киша, који је препознат као талентован за књижевност.

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информационих ресурса

Висока школа има обезбеђен одговарајући простор за смештај библиотечког фонда (који премашује цифру од 30000), литературе на српском, од тога 6732 наслова на румунском језику и на ромском језику 135 библиотечких јединица. Читаоница је светла и пространа (око 100м²) и доступна 8 часова дневно; обезбеђен је неограничен приступ Интернету и осталој информатичкој опреми. Такође, део библиотеке је „отвореног типа“ који омогућава студентима непосредан контакт са библиотечком грађом (приручна литература: збирке, речници, енциклопедије, хрестоматије, приручници, практикуми).

Број коришћених библиотечких јединица у читаоници (књига, часописа, фотокопија и сл.) просечно на нивоу академске године је 4676, а ван библиотеке, просечно на нивоу године, број позајмљених библиотечких јединица је 2357. Кад се са овим цифрама упореди број студената, може се закључити да су студенти у оквиру библиотеке користили доста наставних публикација (у просеку преко 20).

Библиотека је снабдевена литературом која својим нивоом и ширином обезбеђује подршку студијским програмима. Укупан број књижне грађе је безмало 30 хиљада.

Висока школа обезбедила је студентима уџбенике и другу литературу неопходну за студијске програме, посебно се запажа набавка и обогаћивање литературом на ромском језику, као и савремене литературе за смер – *Васпитач деце јасленог узраста*.

Настава је покривена одговарајућим уџбеницима, практикумима, допунском литературом и другим училима, који су унапред познати и објављени (могу се видети у сваком појединачном силабусу – доступно путем Информатора, који је објављен на сајту установе www.uskolavrsac.edu.rs/Novi%20sajt%202012/Stranice/S_tudenti/

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информационих ресурса обезбеђен је спровођењем Правилника о уџбеницима и одржавањем квантитета и квалитета литературе, библиотечких и информатичких ресурса.

У протеклој години набављено је 310 нових наслова, углавном савремене домаће и стране стручне литературе (са укупно 504 нових библиотечких јединица), што ће значајно допринети квалитету наставног и научног рада.

Рад библиотекара прати се и анализира: путем извештаја и путем студентског изјашњавања. Општа оцена рада библиотеке у оквиру студентске евалуације за 2011/12. школску годину је 3,77. Могућност да се у библиотеци користе информатичким ресурсима (интернет, штампач итд.) студенти су вредновали високом оценом

У библиотеци постоји могућност да студенти пишу своје радове (компјутери, штампач), као и могућност да се неограничено користи Интернет (бежични).

Право уписа у библиотеку имају сви студенти (на буџету и самофинансирајући). Високе школе у Вршцу, уз давање на увид студентске књижице-индекса; при упису, у индекс се ставља печат «позајмљене књиге» на почетку сваког семестра, а на крају «враћене књиге»; упис у библиотеку је бесплатан, као и све остале информатичке услуге.

Чланови библиотеке имају право: да изнајмљују књиге, да се служе читаоником, да траже информације и консултације од стручних радника у библиотеци, да буду информисани о новонабављеним књигама и другој грађи, да траже резервацију књиге, да користе рачунарску опрему, да користе интернет.

Приручна збирка (часописи, библиографије, речници, лексикони, енциклопедије) и ретке, старе књиге могу се користити само у читаоници. Коришћење Интернета је бесплатно, садржаје је могуће сачувати на ЦД и ДВД, или одштампати. При претраживању предност се даје информацијским и образовним садржајима.

У склопу читаонице смештен је *Легат Милана Пражића* са 1000 књига, које су на располагању студентима, нарочито за реализацију програма Дечја књижевност и сл.

Легат – *спомен соба Михаила Палова*, има фонд од 3500 библиотечке грађе и смештен је у делу простора Катедре за методике. У протеклој години студенти су користили ову вредну библиотечку грађу за израду семинарских радова из предмета Педагошке теорије, Општа педагогија и сл.).

У циљу обезбеђивања квалитета наставних публикација, Катедре су (пре почетка академске године) вршиле контролу на основу стандарда квалитета који је дефинисан Правилником о наставним публикацијама, и доставиле Извештаје на разматрање и усвајање Наставном већу. На основу предлога Катедара и чл.4 Правилника о наставним публикацијама, Наставно веће је донело коначну одлуку о публикацијама које ће се уврстити у наставни процес, на седници одржаној 08. 09. 2012. године.

Значајно место имају публикације из Издавачке делатности Високе школе струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“, коју чине, у протеклој школској години, 15 наслова, од тога 5 монографских студија, 6 уџбеника, претежно наставника са наше институције, затим 3 зборника и 1 ЦД.

Библиотека Монографске студије: др М. Валенчич-Зуљан: *Професионалне поти педагошких делавцев*; др М. Милин, А. Милин, Ц. Михајлов: *Срби у Румунији за време комунизма*; др Н. Стурза-Милић: *Моторни развој и физичка активност деце предшколског узраста*; др А. Гојков-Рајић: *Вршачко градско позориште као посредник немачке књижевности*; др М. Видаковић – др А. Стојановић: *Социолошки и дидактички акценти система вредности младих*;

Библиотека Уџбеници и приручници: др Љ. Стојановић: *Култура религије*; др Е. Чинч: *Музичка хрестоматија*; др Т. Недимовић: *Агресивност и вршњачко насиље*; др Љ. Стојановић: *Религијски системи*; др А. Стојановић: *Предшколска педагогија – задаци за вежбу и самовредновање*; др Т. Недимовић – др Д. Станојловић: *Приручник за васпитаче за рад са децом са симптомима развојних поремећаја*.

Библиотека Зборници: Зборник радова “Quality Increase in Higher Education Teaching through Innovative Methods”; Зборник бр. 17 – *Даровитост и моралност*; Зборник резимеа са 18 Округлог стола о даровитима *Методолошки проблеми истраживања даровитости*; Зборник бр 17- *Даровитост и моралност* (електронски извор) CD

Спољашњи фактори који су од утицаја на квалитет овог стандарда односе на могућности обезбеђивања материјалних средстава за трошкове издавачке делатности, који су добри, прилив средстава је одговарајући и благовремен. Издавачка делатност Школе је подручје рада коме се у Школи посвећује посебна пажња. И у условима укупних слабих материјалних прилика, нашле су се могућности да се у овој школској години објави солидан број наслова. Значајно је поменути да су сви ови наслови објављени захваљујући великој пожртвованости већине радника у Школи. Скоро сви су на неки начин учествовали у припреми текстова за штампу (припрема се врши на паусу у Школи, тако да професори и остали радници врше лектуру, коректуру, уношење текста у компјутер, уређивање, прелом текста и др.).

Комисија за обезбеђење квалитета је Акционим планом предвидела и редовно спроводи и анализира анкете студената о квалитету и доступности уџбеничке и остале литературе (видети у прилогу).

Висока школа има усвојен Правилник о издавачкој делатности, који регулише проблематику пружања подршке обезбеђивању одговарајуће уџбеничке и друге литературе, неопходне за савлађивање садржаја предмета утврђених студијским програмима и пружања подршке наставном и научном процесу. Предлог за издавање наставних публикација Уређивачком одбору дају одговарајуће катедре, након договора са аутором. Рецензенти су признати стручњаци са одговарајућим наставничким звањем из научне области или дисциплине која се у публикацији обрађује. Одговоран приступ овом пољу наставно-научног рада као исход има референцу од 61 уџбеника и приручника чији су аутори наставници наше ВУ.

У наредном периоду треба радити на превазилажењу слабости у испуњавању елемента стандарда које се огледа у недовољној доступности стручне литературе и активности на вредновању уџбеника од стране студената. У прилогу су дате анализе спроведених анкета, њихова анализа и корективне мере (нпр. прикључити библиотеку на СОBIISS систем, остварити електронску позајмицу књига и вођење електронског каталога књига путем одговарајућег софтвера).

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Савет Школе радио је путем седница којима су присутвовали чланови из састава Школе, друштвене средине и представници студентског парламента. Током протекле академске године одржане су 4 седнице са дневним редом који се односио на следећа питања:

- Информације о укључивању у пројекте;
- Усвајање предлога и финансијских планова за 2011. и 2012. годину;
- Анализа и усвајање предлога и финансијског плана за 2011., 2012., и 2013. годину;
- (дугорочни финансијски план);
- Разматрање и усвајање Извештаја рада за академску 2009-2010. годину;
- Разматрање Програма рада Школе за академску 2010-2011. годину;
- Утврђивање износа школарине;
- Усвајање годишњег финансијског обрачуна- завршног извештаја о приходима и расходима за 2011.годину;
- Информисање о резултатима уписа у академској 2011/12 години;
- Информисање о реакредитацији установе и програма;
- Информисање о пројектним активностима;
- Упознавање са налазима снимања оцена студената о квалитету управљања (кроз анкету о квалитету);
- Анализа оцена студената о квалитету управљања; оцене о раду наставног и ненаставног особља)и давање предлога мера за унапређивање овога сегмента рада;
- Одлучивање о студијским програмима за нову акредитацију- на предлог Наставног већа утврђивање предлога- информисање Савета и донђење одлуке.

АКЦИОНИ ПЛАН:

Савет би у наредном периоду требао више пажње да посвети могућности да се врше припреме за покушај акредитације академских студија, као и да се поново покрене питање школовања учитеља на ромском језику.

Прилог 10.1.

Извештај о промени општих аката школе у 2012.години:

Током 2012.године извршене су измене и допуне:

- 1.“Правилника о дисциплинској и материјалној одговорности студената“, који је допуњен одељком о правилима понашања и одевања;
- 2.Статута школе, који је измењен у одељку којим се регулишу правила студија, а сходно изменама и допунама Закон о високом образовању („Сл.гласник РС“ 93/2012) којима се мењају:
 1. правила везано за број ЕСПБ за упис у наредну годину студија,
 2. продужује „апсолвентски рок
 3. смањује број испитних рокова

Поменуте измене и допуне Статута су спроведене и кроз посебан општи акт-правила студија, с обзиром да тај акт по својој природи извод из Статута.

Увид у садржину измена и допуна поменутих аката можете остварити путем линка:www.uskolavrsac.edu.rs/dokumenta/dokumenta_visoke_skole

Прилог 10.2. Шематска организациона структура високошколске установе

Организациона шема је регулисана Статутом Високе школе струковних студија за образовање васпитача «Михаило Палов» у Вршцу није се мењала, а односи се на питања овлашћења одговорности, управљачких и стручних органа Високе школе. Такође је детаљно регулисан рад Студентског парламента, као и рад органа управљања. Рад органа управљања регулисан је правилницима о раду.

Висока школа струковних студија за образовање васпитача «Михаило Палов» у Вршцу нема у свом саставу организационе јединице.

Стручни органи и органи управљања врше периодичну евалуацију и самоевалуацију.

Прилог 10.3. Анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

Студенти су за квалитет органа управљања дали, у просеку, оцене средње величине.

Просечне оцене појединих аспеката квалитета органа управљања

Аспект квалитета органа управљања	Просечна оцена
1. Рад на унапређењу квалитета студирања	3,05
2. Решавање проблема студената у вези са студирањем, од стране директора	3,02
3. Узимање у обзир мишљења студената (преко представника из студентског парламента) приликом доношења одлука	3,13
4. Професионалност и коректност односа директора према студентима	3,28

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Висока школа струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“ у Вршцу (у даљем тексту ВУ), има обезбеђен простор и опрему (у свом власништву) чији обим и структура одговарају потребама студијског програма. Простор испуњава све релевантне урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове, са одговарајућим грађевинским и употребним дозволама (зграда је наменски грађена).

Величина, доступност и квалитет простора одговарају прописаним стандардима, наиме, однос укупног простора и укупног броја студената је безмало 6 м², (стандард предвиђа 4 м²). Такође, обновљен је део ентеријера и екстеријера зграде (кречење, фарбање) и инсталирана опрема за видео надзор (6 камера).

Високошколска установа има на располагању 2190 м² затвореног и око 2.200 м² отвореног простора (спортски терени, зелене површине): У објекту се налазе: велики и мали амфитеатар; 6 слушаоница (са по 50 седишта) са елементима кабинетског простора (педагогија, психологија, методике, страни језици, музичко васпитање, ликовно васпитање...); 5 просторија за менторски рад; свечана сала; библиотека са преко 30000 библиотечких наслова; читаоница са неограниченим интернетом, рачунарима и штампачем; студентски клуб; кабинети за катедре; канцеларијски простор (4); фискултурна сала са 2 свлачионице; улазни хол са огласним таблама, ходници (светли и пространи).

У комплексу ВУ налазе се спортски терени а у непосредној околини је и градски стадион који се, уз школске терене, повремено користи за потребе наставе, вежби и рекреације.

У протеклој школској 2011/12. години комплетно је опремљен простор (канцеларија) за Студентски парламент: компјутер, компјутерски сто и касета са кључем, столице, клупе и транспарент табла. Такође, опремљени су хол и ходници клупама за студенте (24 комада са по 5 седишта). За потребе спортске секције набављене су нове лопте (за кошарку, одбојку и фудбал) и остала помоћна средства.

Сви запослени (наставно и ненаставно особље) и студенти имају приступ информацијама у електронској форми (сајт школе, блог, прикључак свих рачунара на бежични интернет) и путем огласне табле (за студенте и наставнике).

Кабинети професора су опремљени компјутерима са пратећом опремом (штампач, скенер, независном интернет линијом). У протеклој школској 2011/12. години набављена су 2 штампача HP LaserJet P1102.

У просторијама информатичког кабинета, читаонице, секретара и катедри, могу се за потребе наставе, научно-истраживачког рада, припремања испита и семинара, скенирати, штампати и нарезивати материјали.

Високошколска установа има адекватну техничку и специфичну опрему (нпр. клавир, пианино...) која обезбеђује квалитет наставе, вежби и семинара.

Укупна површина са површином објеката (у власништву ВУ)

Приземље	Површина м ²	Адреса на којој се налази
Улаз	14,38	Вршац, Омладински трг број1
Улазни хол	116,02	Вршац, Омладински трг број1
Ходници	86,05	Вршац, Омладински трг број1
Студентски клуб	10,54	Вршац, Омладински трг број1
Чајна кухиња	10,20	Вршац, Омладински трг број1

Информативни хол	12,58	Вршац, Омладински трг број1
Директор	46,24	Вршац, Омладински трг број1
Архива	12,08	Вршац, Омладински трг број1
Скриптарница	11,06	Вршац, Омладински трг број1
Рачуноводство	16,90	Вршац, Омладински трг број1
Секретар	17,42	Вршац, Омладински трг број1
Свечана сала	70,04	Вршац, Омладински трг број1
Катедра за педагогију, психологију и филозофију	25,21	Вршац, Омладински трг број1
Катедра за методике	23,40	Вршац, Омладински трг број1
Библиотека са читаоницом	120,00	Вршац, Омладински трг број1
Велики амфитеатар	266,58	Вршац, Омладински трг број1
Кабинет за физичко васпитање	27,70	Вршац, Омладински трг број1
Фискултурна сала	410,60	Вршац, Омладински трг број1
свлачионице	65,15	Вршац, Омладински трг број1
купатило	3,91	Вршац, Омладински трг број1
Санитарни чвор	35,28	Вршац, Омладински трг број1
Спрат		
Степениште	24,50	Вршац, Омладински трг број1
Хол	148,91	Вршац, Омладински трг број1
Ходници	77,10	Вршац, Омладински трг број1
Мали амфитеатар	102,20	Вршац, Омладински трг број1
Учионица	54,27	Вршац, Омладински трг број1
Учионица	54,27	Вршац, Омладински трг број1
Учионица	53,60	Вршац, Омладински трг број1
Кабинет	53,60	Вршац, Омладински трг број1
Компјутерска лабораторија	53,60	Вршац, Омладински трг број1
Музички кабинет	62,30	Вршац, Омладински трг број1
Катедра за матерње језике (српски, румунски, ромски)	36,68	Вршац, Омладински трг број1
Катедра за стране језике	29,97	Вршац, Омладински трг број1
Санитарни чвор за студенте	55,17	Вршац, Омладински трг број1

Укупна површина објекта	2.190,65 м ²
Укупна површина отвореног простора (спортски терени, парк...)	2.200,00 м ²

Листа опреме у власништву Високе школе струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“ у Вршцу

	Опрема	тип	Намена	Број (количина)
1.	Рачунар	Пентиум	Рачунарска лабораторија	25
2.	Рачунар	Пентиум	Катедре	5
3.	Рачунар	Пентиум	Библиотека	3
4.	Рачунар	Пентиум	Секретаријат	1

5.	Рачунар	Пентиум	Књиговодство	1
6.	Рачунар	Пентиум	Директор	1
7.	Штампач	Ласерски	Рачунарска лабораторија	4
8.	Штампач	Матрични	Рачунарска лабораторија	2
9.	Штампач колор	Ласерски	Катедре	4
10.	Штампач	Матрични	Катедре	1
11.	Штампач	Ласерски	Библиотека	2
12.	Штампач	Ласерски	Студентски парламент	1
13.	Штампач	Ласерски	Учионица	1
14.	Штампач	Матрични	Катедра	1
15.	Штампач	Ласерски	Вежбаоница	3
16.	Скенер	Ласерски	Студентски парламент	1
17.	Нотебоок	ХП	Опрема за презентације	3
18.	Видео бим	ХП	Опрема за презентације	3
19.	Графоскоп	Фиксни	Опрема за презентације	5
20.	Графоскоп	Преносни	Опрема за презентације	1
21.	Телевизор	Samsung	Медијатека	1
22.	Телевизор	Ei Evropa	Медијатека	1
23.	Видео рикордер	Toshiba	Медијатека	1
24.	Музички стуб	Sony	Катедра за стране језике	2
25.	Фотокопир апарат	Minolta	Секретаријат	2
26.	Бела табла	А/А	Катедре	4
27.	Реквизити и дидактички материјал за реализацију методика (ликовно, музичко, физичко)	/	Катедре и кабинети	75
28.	Реквизити и справе за физичко васпитање	/	Катедре, кабинет за физичко	60
29.	Позорнице, лутке	/	Катедре	25
30.	Концертни клавир	/	Кабинет за музичко	3
31.	Клавир		Мали амфитеатар	1
32.	Пианино		Кабинет за музичко	1
33.	Клавир		Кабинет за музичко	1
34.	Клавир		Читаоница	1
35.	Клавир		Свечана сала	1
36.	Музичка линија		Кабинет за музичко	1
37.	Опрема за студентски парламент (компјутерски сто, табла, столице)		Сала за студентски парламент	
38.	Клупе за студенте		Хол и ходници	24
39.	Опрема за видео надзор		Улаз, двориште, хол	6
40.	Итд. (видети листу основних средстава)			

Однос укупног простора и броја студената на свим акредитованим студијским програмима

Студијски програм	Укупан број студената	Однос укупног простора и укупног броја студената
Струковни васпитач	353	Затворени простор 2.190,65 : 371 = 5,90 м2
Васпитач деце јасленог узраста	18	Затворени и отворени простор (2.190,65+2.200) 4.390,65:371 = 11,83 м2
	371	

Стандард 12: Финансирање

Високошколска установа има дугорочно обезбеђена финансијска средства, неопходних за реализацију наставно-научног процеса и других активности.

Извори финансирања Високошколске установе су:

1. Средства која обезбеђује оснивач;
2. Школарина;
3. Пројекти ИПА и пројекти Секретаријата за науку и технолошки развој, као и Секретаријата за омладину и спорт;
4. Акредитовани семинари;
5. Издавачка делатност.

Досадашњи приливи за протеклу академску 2011/2012. годину задовољавали су основне потребе Високошколске установе. Ову констатацију је значајно подржала чињеница да је у обезбеђеним средствима високо партиципирао износ који је обезбеђен путем школарина. Однос сопствених средстава у укупним средствима установе је око 30%. Ова чињеница је утицала на могућност да се обезбеди боља материјално техничка основа рада (инвестиционо одржавање, реконструкција малог амфитеатра, кречење дела фасаде, поправка електро инсталације, замена грејних тела и др.). Такође су из ових средстава покривани и материјални трошкови (грејање, електрична енергија, одржавање хигијене простора, и др.), а посебно је значајно нагласити да су овим средствима омогућена учешћа професора на иностраним и домаћим научним скуповима, куповина савремене стручне литературе, итд. Из ових средстава обезбеђено је финансирање научно истраживачког рада - пројекти:

- Унапређивање квалитета високошколске наставе, и
- Истраживачке могућности унапређивања педагошке праксе.

Школа је самостално планирала распоред и намену финансијских средстава, за период текуће године, за предходну годину, као и планирање дугорочног финансијског плана за период 2011-2013. година. Овим плановима је обезбеђена реалност финансирања институције, односно, финансијска стабилност и ликвидност за дужи временски период. Планирање за протеклу годину односило се на следеће:

ФИНАНСИЈСКИМ ПЛАНОМ ИЗ 2011 ЗА 2012 ГОДИНУ, ПРЕДВИЂЕН ОКВИР ТЕКУЋИХ ИЗДАТАКА У 2012 ГОДИНИ У СКЛАДУ ЈЕ СА ФИНАНСИЈСКИМ ПЛАНОМ

Основни текући издаци за зараде, доприносе као и материјалне трошкове прате финансијски план.

Остали издаци по основу путовања из редовног рада, службена путовања, и услуге по уговору, набавке материјала, текућих поправки и одржавања једним делом прате финансијски план, а одударају у мери повећања цена и тошкова живота.

ПЛАНОМ ЗА НАБАВКУ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ ЗА 2012 ГОДИНУ, ПЛАН ЈЕ ОСТВАРЕН У НАБАВЦИ:

Књига за библиотеку, односно стручне литературе, штампача и набавци намештаја.

Није остварена набавка 5 оригиналних софтвера за рачунаре.

По финансијском плану за 2012 годину није било планирано увођење опреме за видео надзор, која је набављена током 2012 године, и инсталирана, такође нису биле планиране клупе за студенте, у ходницима школе, али су оне набављене у количини од 24 комада, на захтев Студентског парламента а набављене су из нераспоређеног вишка прихода из ранијих година.

До краја 2012 године, за набавку нефинансијске имовине план ће се остварити у мери, набавке зидних платна и пројектора за велики амфитеатар како би се и тај простор прилагодио студентима и бољем извођењу наставе.

ПЛАН ДОДАТНИХ СРЕДСТАВА ЗА 2012 ГОДИНУ који је подразумевао два приоритета:

Приоритет 1

Реновирање великог амфитеатра, који је финансијским планом односно финансијском конструкцијом обухватао сопствена средства и средства из буџета Републике није остварен, због недостатак средстава, али се од овог приоритета не одустаје ни у 2013 год.

АКЦИОНИ ПЛАН

Реновирање котларнице које је замишљено у финансијском плану и које је такође финансијском конструкцијом предвиђало средства из буџета и сопствена средства није реализовано, јер средства из буџета за ову намену није било, сходно томе приоритет већих размера потпуног реновирања котларнице и даље остаје приоритет за 2013 годину .

Јавност и транспарентност извора финансирања, употребу финансијских средстава, Школа је обезбедила кроз утврђивање финансијских планова на Савету Школе и кроз извештај о пословању, односно, годишњи обрачун, такође на Савету Школе.

Директорка школе, на основу периодичних извештаја, службе рачуноводства, и на основу података службе за студентска питања, обавештава Наставно веће, периодично о тренутном стању и о очекиваним приливима, а на основу тога закључује се о реалности предходних пројекција и даљим могућностима.

Израда и предлог финансијског плана за 2013. годину, односно, његово усвајање у фебруару 2013. године.

Усвајање годишњег извештаја за 2012. годину.

Доношење одлука о евентуалном партиципирању за нове пројекте .

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

У школској 2011/2012. години два представника студената су била чланови Комисије за обезбеђење квалитета. Ове представнике је делегирао Студентски парламент.

Представници студената, чланови Комисије за обезбеђење квалитета, на седницама Комисије су износили своје сугестије за унапређење Стратегије и осталих докумената којима се обезбеђује квалитет Високе школе струковних студија за образовање васпитача у Вршцу (даље у тексту ВШ).

У периоду од 29.2. до 1.3. 2012. спроведене су анкете којима су испитана мишљења студената о следећим областима самовредновања:

1. педагошком раду наставника,
2. раду ненаставног особља (библиотекара и референта за студентска питања),
3. опремљености ВШ наставним средствима,
4. студијском програму „струковни васпитач“,
5. радном оптерећењу студената,
6. органима управљања ВШ (Савету, Наставном већу, директору),
7. објективности оцењивања.

Поред ових анкета, дипломирани студенти су процењивали своје компетенције у периоду од 8.10.2011. до 3.10.2012. Разлог за овако дуг период анкетирања је у прикупљању података са што већег узорка дипломираних студената.

У свим овим анкетама коришћене су скале од 1 до 5, при чему 1 представља најнижу, а 5 највишу оцену одређеног предмета самовредновања.

1. Резултати студентске евалуације педагошког рада наставника указују на то да је, опште узев, наставно особље добило за свој рад доста високе оцене: чак 12 наставника има општу просечну оцену већу од или једнаку 4,5. Просечна оцена преосталих наставника креће се у распону од средње оцене до 4,5. Ниједан наставник није добио, у просеку, оцену која је нижа од 3,05.

2. Резултати студентске евалуације рада ненаставног особља указују на то да је библиотекар за свој рад добио оцену која је знатно изнад средње (3,79). Студентска служба је за свој рад добила нешто нижу просечну оцену, коју бисмо могли третирати као осредњу (3,34).

3. Резултати студентске евалуације опремљености ВШ наставним средствима указују на то да студенти, у просеку, дају релативно високе оцене за снабдевеност школе рачунарима и књигама, с тим што су ове оцене нешто више за опремљеност рачунарима (4,04) него књигама (3,49).

4. Резултати студентске евалуације студијског програма

Студенти су, у просеку, давали релативно високе оцене за могућност избора предмета, познатост литературе за припрему испита, усклађеност праксе са студијским програмом, оптималност оптерећења у оквиру студентске праксе и за благовременост у обавештавању о педагошкој пракси. Просечне оцене осталих услова студијског програма се крећу у распону 2,81-3,86 и могу се сматрати осредњим или близу високих.

5. Резултати студентске евалуације радног оптерећења студената

Студенти су проценили да им је за испуњавање предиспитних обавеза и припрему испита из појединих предмета потребно, у просеку, од 3,67 до 151,26 сати. Студенти су проценили да је њихово радно оптерећење највише из Опште педагогије (151,26 сати), а најниже из Румунског језика (3,67 сати).

6. Резултати студентске евалуације органа управљања

Студенти су за квалитет органа управљања дали, у просеку, оцене средње величине.

7. Резултати студентске евалуације објективности оцењивања

Студенти су, у просеку, давали релативно високе оцене за 11 од могућих 20 аспеката објективности оцењивања. Просечне оцене осталих аспеката објективности оцењивања се крећу у распону 3,03-3,94 и могу се сматрати осредњим или близу високих.

8. Резултати самоевалуације компетенција дипломираних студената

Дипломирани студенти су, у просеку, давали релативно високе оцене за њихову способност у свим областима васпитачког позива. Најнижу просечну оцену има способност за учешће у мењању структуре предшколске институције у отворен систем васпитања (4,18). Дипломирани студенти стављају на високо место њихову способност за планирање в.о. активности и сарадњу са родитељима (у просеку на 2. место), док све остале аспекте стручне способности стављају на осредње или близу осредњег места.

Резултати анкетања су доступни јавности и истакнути су на огласној табли и интернет сајту ВШ.

Прилог: Резултати студентских евалуација

REZULTATI STUDENTSKE EVALUACIJE PEDAGOŠKOG RADA NASTAVNIKA I RADA NENASTAVNOG OSOBLJA VISOKE ŠKOLE STRUKOVNIH STUDIJA ZA OBRAZOVANJE VASPITAČA U VRŠCU

1. Struktura uzorka

U periodu od 29.2. do 1.3. 2012. obavljeno je ispitivanje studenata *Visoke škole strukovnih studija za obrazovanje vaspitača u Vršcu* **Upitnikom za vrednovanje pedagoškog rada nastavnika i rada nenastavnog osoblja**. U uzorak je ušlo 114 studenta. Uzorkom je obuhvaćeno 60 studenata sa prve godine studija, 43 sa druge i 11 sa treće godine. 89,4% ispitanika su ženskog, a 10,6% su muškog pola. 81,4% su budžetski, a 18,6% samofinansirajući studenti.

2. Prosečne ocene pedagoškog rada nastavnika

U **Tabeli 1** navedene su prosečne ocene pedagoškog rada nastavnika. Pregledom ove tabele možemo uočiti da je, opšte uzev, nastavno osoblje dobilo za svoj rad dosta visoke ocene: čak 12 nastavnika ima opštu prosečnu ocenu veću od ili jednaku 4,5. Prosečna ocena preostalih nastavnika kreće se u rasponu od srednje ocene do 4,5. Nijedan nastavnik nije dobio, u proseku, ocenu koja je niža od 3,05.

U poslednjem redu **Tabele 1** navedene su prosečne ocene, prema aspektima pedagoškog rada, za kolektiv kao grupu (u celini). Primećujemo da su ove ocene prilično ujednačene i relativno visoke (kreću se u rasponu od 4,15 do 4,39). Najnižu ocenu kolektiv je dobio za *uključivanje u nastavu primera iz prakse* (4,15), a najvišu za *podsticanje uključivanja studenata u nastavu* (4,39).

Tabela 1

Aritmetičke sredine (M), broj ispitanika (N) i standardne devijacije (SD) ocena rada nastavnika (1-17)¹

Nastavnik	1			2			3			4			5			6			7			8			9			10			11			12			13		
	M	N	SD	M	N	SD	M	N	SD	M	N	SD	M	N	SD	M	N	SD	M	N	SD	M	N	SD	M	N	SD	M	N	SD	M	N	SD	M	N	SD			
G. Gojkov	3,41	32	1,32	3,55	31	1,36	3,48	29	1,33	3,07	30	1,48	3,93	30	1,39	3,48	29	1,38	3,27	26	1,40	3,37	27	1,27	3,36	28	1,28	3,75	28	1,29	3,46	26	1,42	3,25	28	1,32	3,15	27	1,43
J. Prtljaga	4,79	33	0,54	4,76	33	0,43	4,64	33	0,65	4,70	33	0,58	4,91	33	0,29	4,74	31	0,57	4,77	30	0,50	4,75	32	0,76	4,19	32	1,00	4,67	33	0,78	4,52	33	0,62	4,82	33	0,39	4,67	33	0,54
A. Gojkov Rajić	4,86	21	0,65	4,86	21	0,65	4,90	21	0,44	4,90	21	0,44	4,95	21	0,22	4,90	21	0,44	4,95	20	0,22	4,71	21	0,90	4,81	21	0,68	4,76	21	0,89	4,86	21	0,65	4,71	21	0,96	4,90	21	0,44
D. Josifović	3,24	17	1,44	3,29	17	1,40	3,18	17	1,33	3,29	17	1,57	3,69	16	1,30	3,65	17	1,11	3,50	16	1,21	3,65	17	1,17	3,35	17	1,17	3,50	16	1,15	3,53	15	1,30	3,59	17	1,06	3,76	17	1,20
B. Žujka	5,00	3	0,00	5,00	3	0,00	5,00	3	0,00	4,67	3	0,58	5,00	3	0,00	4,67	3	0,58	5,00	3	0,00	5,00	3	0,00	4,67	3	0,58	4,67	3	0,58	5,00	3	0,00	5,00	3	0,00	4,67	3	0,58
T. Nedimović	4,78	79	0,50	4,77	79	0,55	4,51	79	0,80	4,53	79	0,75	4,81	78	0,43	4,67	78	0,53	4,76	78	0,56	4,55	76	0,77	4,78	79	0,61	4,82	79	0,42	4,68	79	0,63	4,62	79	0,65	4,70	79	0,69
M. Maran	4,64	56	0,55	4,49	57	0,71	4,55	56	0,71	4,68	57	0,63	4,28	57	0,94	4,79	56	0,49	4,55	55	0,74	4,55	55	0,71	4,11	55	1,08	4,32	56	0,92	4,36	56	0,88	4,63	56	0,62	4,29	56	0,93
R. Petrović	3,34	76	1,37	3,18	77	1,35	3,38	76	1,37	3,93	76	1,32	3,58	77	1,34	3,47	76	1,32	3,48	69	1,44	3,33	72	1,44	3,23	75	1,36	3,58	77	1,29	3,42	76	1,36	3,30	77	1,43	3,31	77	1,37
V. Paser	4,12	34	0,95	4,06	34	0,95	4,00	34	1,15	4,39	33	0,93	3,97	33	1,16	4,03	34	1,03	3,83	29	1,10	4,26	23	1,01	4,09	33	1,07	4,03	34	1,19	3,97	34	1,00	3,84	32	1,17	3,82	34	1,24
E. Činč	4,69	54	0,67	4,76	55	0,58	4,62	55	0,78	4,60	55	0,68	4,57	54	0,72	4,57	53	0,69	4,45	51	0,86	4,65	48	0,63	4,21	53	1,12	4,36	53	1,06	4,43	54	0,92	4,57	53	0,69	4,50	54	0,77
A. Božin	4,58	59	0,79	4,56	59	0,86	4,53	58	0,84	4,58	49	0,95	4,66	59	0,71	4,61	59	0,77	4,76	55	0,54	4,79	58	0,49	4,59	59	0,85	4,64	59	0,74	4,58	59	0,79	4,67	58	0,68	4,58	59	0,83
D. Stanojlović	4,65	17	0,61	4,87	15	0,35	4,63	16	0,62	4,69	16	0,60	4,63	16	0,62	4,73	15	0,46	4,79	14	0,43	4,69	16	0,48	4,44	16	0,81	4,44	16	0,73	4,63	16	0,62	4,44	16	0,81	4,50	16	0,73
Lj. Stojanović	4,77	13	0,44	4,77	13	0,44	4,85	13	0,38	4,77	13	0,44	4,69	13	0,63	4,77	13	0,44	4,82	11	0,40	4,75	12	0,62	4,69	13	0,63	4,69	13	0,48	4,50	12	0,90	4,54	13	0,78	4,69	13	0,63
T. Gorelova	5,00	4	0,00	5,00	4	0,00	5,00	4	0,00	5,00	4	0,00	5,00	4	0,00	4,75	4	0,50	5,00	4	0,00	4,50	4	0,58	4,00	4	1,41	5,00	4	0,00	4,75	4	0,50	5,00	4	0,00	4,75	4	0,50
B. Vujasin	4,06	31	0,96	4,03	31	0,95	4,06	31	0,96	4,29	31	1,07	4,16	31	0,97	4,13	31	1,06	4,18	28	0,94	3,82	28	1,16	3,97	30	1,00	3,87	30	1,11	3,87	30	1,04	4,17	29	0,93	4,00	29	1,13
M. Uzelac	4,50	60	0,93	4,46	59	0,82	4,48	60	0,81	4,67	60	0,65	4,44	59	0,84	4,38	58	0,83	4,45	51	0,81	4,60	57	0,70	4,60	58	0,75	4,55	60	0,75	4,49	59	0,80	4,50	60	0,87	4,40	60	0,94
A. Stojanović	4,21	19	0,71	4,58	19	0,61	4,05	19	0,91	3,21	19	1,42	4,89	19	0,31	4,21	19	1,03	4,63	19	0,60	4,42	19	0,84	4,50	18	0,79	4,26	19	0,93	4,50	18	0,71	4,32	19	1,06	4,26	19	0,87
S. Prtljaga	3,06	18	1,47	3,28	18	1,60	3,28	18	1,36	4,28	18	1,32	4,22	18	1,52	3,83	18	1,54	3,94	18	1,39	3,60	15	1,50	3,94	18	1,43	3,72	18	1,56	3,82	17	1,55	3,94	18	1,55	3,56	18	1,62
A. Mandić	4,95	19	0,23	4,84	19	0,50	4,89	18	0,32	4,79	19	0,53	4,89	19	0,46	4,89	19	0,31	4,82	17	0,39	4,72	18	0,46	4,95	19	0,23	4,95	19	0,23	4,84	19	0,37	4,84	19	0,50	4,84	19	0,37
P. Prtljaga	3,83	18	1,25	3,95	19	1,27	3,95	19	1,35	4,37	19	1,06	4,21	19	0,98	4,37	19	0,89	4,39	18	0,92	4,47	19	0,96	3,89	19	1,10	4,16	19	1,12	4,11	19	1,10	4,21	19	1,08	4,32	19	0,95
D. Veselinov	4,05	19	0,85	4,11	19	1,05	3,79	19	1,08	4,32	19	0,95	4,26	19	0,87	4,26	19	0,87	3,95	19	1,22	3,89	18	1,18	3,72	18	1,13	3,89	18	1,23	3,94	18	1,30	3,94	18	1,39	3,78	18	1,17
R. Grandić	3,01	19	1,43	3,05	19	1,22	3,07	19	1,46	3,26	19	1,49	3,02	19	1,46	3,03	19	1,42	3,01	18	1,42	3,03	18	1,46	3,04	19	1,46	3,01	19	1,42	3,05	19	1,47	3,01	19	1,37	3,03	19	1,43
N. Sturza Milić	4,79	24	0,66	4,84	25	0,62	4,72	25	0,68	4,80	25	0,64	4,72	25	0,68	4,71	24	0,75	4,75	24	0,68	4,58	24	0,93	4,72	25	0,68	4,64	25	0,70	4,64	25	0,70	4,68	25	0,69	4,76	25	0,66
I. Magda	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

J. Lelea	3,50	10	1,35	3,50	10	1,18	3,80	10	1,03	3,80	10	1,32	3,30	10	1,25	3,67	9	1,41	3,67	9	1,41	3,70	10	1,25	3,60	10	1,26	3,56	9	1,51	3,30	10	1,57	3,30	10	1,57	3,50	10	1,35
A. Negru	4,67	9	0,71	4,56	9	0,53	4,44	9	0,73	4,44	9	0,73	4,44	9	0,73	4,63	8	0,52	4,67	9	0,50	4,38	8	0,74	4,63	8	0,74	4,13	8	1,36	4,13	8	1,36	4,00	8	1,41	4,38	8	0,52
T. Suhecki	4,73	11	0,65	4,18	11	1,25	4,18	11	0,98	4,36	11	0,81	4,36	11	1,29	4,40	10	0,70	4,50	10	0,85	4,64	11	0,92	4,27	11	1,10	4,45	11	0,82	4,55	11	0,82	4,18	11	0,87	4,27	11	0,90
Nastavni kolektiv u celini	4,26			4,29			4,23			4,32			4,39			4,32			4,33			4,28			4,15			4,26			4,25			4,27			4,21		

Tabela 1 (nastavak)

Nastavnik	14			15			16			17
	M	N	SD	M	N	SD	M	N	SD	M
G. Gojkov	3,39	28	1,47	3,57	28	1,42	3,25	28	1,51	3,42
J. Prtljaga	4,81	32	0,47	4,45	33	0,90	4,67	33	0,59	4,68
A. Gojkov Rajić	4,90	21	0,44	4,86	21	0,48	4,86	21	0,65	4,86
D. Josifović	3,53	17	1,28	3,65	17	1,11	3,25	16	1,24	3,48
B. Žujka	5,00	3	0,00	5,00	3	0,00	5,00	3	0,00	4,90
T. Nedimović	4,70	79	0,76	4,59	79	0,74	4,73	79	0,61	4,69
M. Maran	4,45	56	1,01	4,75	56	0,51	4,71	56	0,68	4,51
R. Petrović	3,60	77	1,28	3,33	76	1,36	3,45	76	1,39	3,43
V. Paser	3,97	32	1,15	4,06	33	1,00	4,18	33	0,88	4,04
E. Činč	4,57	54	0,69	4,53	55	0,77	4,60	55	0,68	4,54
A. Božin	4,66	59	0,63	4,66	59	0,68	4,68	59	0,73	4,63
D. Stanojlović	4,56	16	0,89	4,44	16	0,73	4,60	15	0,74	4,61
Lj. Stojanović	4,62	13	0,65	4,69	13	0,63	4,77	13	0,44	4,71
T. Gorelova	4,75	4	0,50	5,00	4	0,00	5,00	4	0,00	4,84
B. Vujasin	4,14	29	0,99	4,00	29	1,07	4,14	29	0,99	4,05
M. Uzelac	4,51	59	0,70	4,57	60	0,65	4,55	58	0,78	4,51
A. Stojanović	4,53	19	0,61	4,28	18	0,96	4,21	19	0,92	4,32
S. Prtljaga	3,72	18	1,53	3,71	17	1,45	3,44	18	1,46	3,71
A. Mandić	4,79	19	0,42	4,84	19	0,50	4,84	19	0,37	4,85
P. Prtljaga	4,37	19	0,89	4,33	18	1,03	4,28	18	1,02	4,26

D. Veselinov	3,94	18	1,11	3,89	18	1,23	3,72	18	1,32	3,96
R. Grandić	3,10	19	1,38	3,05	18	1,46	3,04	18	1,58	3,05
N. Sturza Milić	4,68	25	0,75	4,60	25	0,76	4,60	25	0,71	4,70
I. Magda	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
J. Lelea	3,40	10	1,51	3,33	9	1,50	3,33	9	1,41	3,52
A. Negru	4,57	7	0,53	4,57	7	0,53	4,86	7	0,38	4,47
T. Suhecki	4,18	11	1,40	4,50	10	0,97	4,50	10	0,97	4,39
Nastavni kolektiv u celini	4,30			4,29			4,28			4,28

¹ -Varijable označene brojevima 1-16 predstavljaju aspekte pedagoškog rada nastavnika:

1. Jasnoća izlaganja
2. Preglednost izlaganja
3. Izlaganje odgovarajućim tempom
4. Pridržavanje dogovorenih termina
5. Podsticanje uključivanja studenata u nastavu
6. Davanje korisnih informacija
7. Davanje odgovora na studentska pitanja
8. Objektivnost ocenjivanja
9. Uključivanje u nastavu primera iz prakse
10. Podsticanje studenata na razmišljanje
11. Interaktivnost nastave
12. Omogućavanje samostalnog rada studentima
13. Omogućavanje ispoljavanja kreativnosti studenata
14. Podsticanje studenata na primenu znanja
15. Funkcionalnost aktivnosti za ishode učenja
16. Funkcionalnost strategija za savladavanje ishoda učenja

- U koloni br. 17 navedene su opšte ocene rada nastavnika koje predstavljaju proseke prethodno navedenih 16 prosečnih ocena

3. Ocene rada biblioteke i studentske službe

U **Tabeli 2** prikazani su proseci ocena koje su studenti davali za rad biblioteke i studentske službe. Iz nje vidimo da su ove ocene solidne, s tim što je biblioteka dobila nešto veće ocene od studentske službe.

Tabela 2

Aritmetičke sredine (M), broj ispitanika (N) i standardne devijacije (SD) ocena rada biblioteke i studentske službe

Varijabla	M	N	SD
Biblioteka je snabdevena literaturom	3,49	69	1,38
U bibl. se može koristiti komp.	4,04	70	1,22
Bibliotekar je moj saradnik u traganju za literaturom	3,79	70	1,36
Opšta ocena rada biblioteke ¹	3,77	69	1,16
U studentskoj službi dobijam inf. i usluge na vreme	3,34	70	1,40

¹ Varijabla dobijena kao prosek 3 stavke upitnika koje se odnose na rad biblioteke

РЕЗУЛТАТИ САМОПРОЦЕНЕ КОМПЕТЕНЦИЈА ВАСПИТАЧА КОЈИ СУ ЗАВРШИЛИ ОСНОВНЕ СТУДИЈЕ

Узорак

У анкетирању које је извршено у периоду од 8.10.2011. до 3.10.2012. учествовало је 55 испитаника који су завршили основне студије. У узорку је 4,3% испитаника мушког и 95,7% женског пола.

Метод

Испитаници су попуњавали упитник којим су процењивали своје компетенције за позив васпитача, након завршених основних студија. Најпре су на скали од 1 до 5 процењивали степен њихове оспособљености у разним областима васпитачког позива, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша. Након тога су вршили рангирање разних аспеката њихове стручне оспособљености, према степену изражености тих компетенција.

Резултати

Табела 1

Просечне оцене које су испитаници дали за њихову оспособљеност у одређеним подручјима васпитачког позива

Подручје васпитачког позива	Просечна оцена
Примена индивидуализације у в.о. раду	4,44
Примена метода којима се подстиче учење као конструкција знања	4,61
Подстицање креативности	4,56
Учешће у мењању структ. предшколске институције у отворен систем васпитања	4,18
Самостално конципирање педагошке теоријске основе за практичан рад	4,36

Из **табеле 1** видимо да су испитаници, у просеку, давали релативно високе оцене за њихову оспособљеност у свим областима васпитачког позива. Најнижу просечну оцену има оспособљеност за учешће у мењању структуре предшколске институције у отворен систем васпитања (4,18).

Табела 2

Просечни рангови које су испитаници доделили појединим аспектима њихове стручне оспособљености

Аспект стручне оспособљености	Просечан ранг
Рад са децом са посебним потребама	4,45
Планирање в.о. активности	2,02
Израда инструмената за праћење и подстицање напредовања деце	3,93
Планирање и спровођење микро-истраживања	4,26

Диференцијација и индивидуализација в.о. рада	2,69
Сарадња са родитељима и другим субјектима друштвене средине	2,51
Писање стручних радова	3,70
Рад у стручним тимовима васпитача	3,74

Из **табеле 2** видимо да испитаници стављају на високо место њихову оспособљеност за планирање в.о. активности и сарадњу са родитељима (у просеку на 2. место), док све остале аспекте стручне оспособљености стављају на осредње или близу осредњег места.

РЕЗУЛТАТИ СТУДЕНТСКЕ ЕВАЛУАЦИЈЕ ОБЈЕКТИВНОСТИ ОЦЕЊИВАЊА

Студентска евалуација објективности оцењивања извршена је 29.2.2012. Коришћен је метод анкете. Студенти су процењивали разне аспекте објективности оцењивања на скали од 1 до 5, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша. Испитивање је извршено на узорку од 62 студента. Резултати ове евалуације наведени су у **табели 1**.

Табела 1

Просечне оцене појединих аспеката објективности оцењивања

Аспект објективности оцењивања	Просечна оцена
1. Поштовање организовања редовних испитних рокова од стране Високе школе	4,20
2. Поштовање организовања апсолвентских испитних рокова од стране Високе школе	4,00
3. Обезбеђеност услова полагања испита	3,51
4. Благовременост у објављивању распореда полагања испита	3,38
5. Благовременост у обавештавању студената о датумима пријављивања испита	3,63
6. Усклађеност испитног градива са наставним планом и програмом предмета који се полаже	4,18
7. Упознатост студената са предиспитним обавезама	4,43
8. Упознатост студената са карактером и садржајем испита	3,86
9. Информисаност студената о областима које обухвата испит	3,94
10. Упознатост студената са начином стицања укупног броја поена у оквиру предмета	4,49
11. Упознатост студената са начином формирања оцене на испиту	4,34
12. Редовност у вођењу документације о присутности студената на настави, од стране наставника	4,29
13. Континуитет у проверавању знања студената	4,29
14. Давање обавештења студентима о укупном броју поена, од стране наставника	4,26
15. Утврђивање коначне оцене на испиту	4,54
16. Право на израду концепта на усменом испиту	3,03
17. Оптималност времена за полагање испита	3,39
18. Право да се погледа рад након писменог испита, уз образложење	4,26
19. Благовременост у објављивању резултата испита	3,63
20. Објективност и коректност у понашању наставника према студентима на испиту	3,57

Из **табеле 1** видимо да су студенти, у просеку, давали релативно високе оцене за 11 од могућих 20 аспеката објективности оцењивања. Просечне оцене осталих аспеката објективности оцењивања се крећу у распону 3,03-3,94 и могу се сматрати осредњим или близу високих.

РЕЗУЛТАТИ САМОЕВАЛУАЦИЈЕ РАДНОГ ОПТЕРЕЋЕЊА СТУДЕНАТА ВИСОКЕ ШКОЛЕ СТРУКОВНИХ СТУДИЈА ЗА ОБРАЗОВАЊЕ ВАСПИТАЧА „МИХАИЛО ПАЛОВ“ У ВРШЦУ

Метод

Подаци о студентским проценама њиховог радног оптерећења прикупљени су *Упитником за самоевалуацију радног оптерећења студената високе школе струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“ у Вршцу*, у периоду од 29.2. до 1.3.2012. год. Студенти су за сваки предмет из којег су положили испит процењивали укупан број сати који им је био потребан за припремање предиспитних обавеза и испита.

Узорак

У испитивању је учествовало 55 студената, од чега је 7,3% било мушког, а 92,7% женског пола. Са прве године студија било је 53,2% испитаника, са друге године 36,3%, а са треће 10,5%.

Резултати

Табела 1

Просечан број процењених сати потребних за припрему испита и предиспитних обавеза из појединих предмета

Назив предмета	Просечан број сати
1. Општа педагогија	151,26
2. Енглески језик 1	8,07
3. Енглески језик 2	4,26
4. Немачки језик 1	6,77
5. Немачки језик 2	7,20
6. Руски језик 1	16,67
7. Руски језик 2	6,00
8. Српски језик	14,93
9. Limba maternă	3,67
10. Општа психологија	18,81
11. Развојна психологија	92,24
12. Филозофске основе савремених педагошких теорија	14,79
13. Филозофија васпитања	73,87
14. Методика васпитно-образовног рада	16,39
15. Педагошка психологија	9,58
16. Породична педагогија	-
17. Информатички практикум	5,46
18. Примењена развојна психологија	9,38
19. Здравствена нега	7,83
20. Култура религије	5,00
21. Припрема деце за полазак у школу	-
22. Историја цивилизације	7,71
23. Правци савремене филозофије	11,11
24. Језичке игре и драматизација	11,04
25. Филозофија културе	8,10

26. Предшколска педагогија	11,16
27. Методика развоја почетних математичких појмова 1	11,06
28. Практикум из физичког васпитања	-
29. Европски контекст националних култура	30,15
30. Аудио-визуелна средства у вртићу	-
31. Психопатологија развојног доба	-
32. Методика развоја почетних математичких појмова 2	-
33. Књижевност за децу	-
34. Literatura pentru copii	-
35. Вокално-инструментални практикум 1	5,78
36. Вокално-инструментални практикум 2	10,00
37. Вокално-инструментални практикум 3	-
38. Рад са децом са посебним потребама	-
39. Ментално здравље	-
40. Дечја физиологија са основама анатомије	-
41. Етика васпитачког позива	-
42. Религијски системи	-
43. Педагошка документација	-
44. Методика развоја говора 1	-
45. Metodica dezvoltării vorbirii 1	-
46. Методика физичког васпитања 1	-
47. Методика упознавања околине 1	-
48. Методика музичког васпитања 1	-
49. Методика ликовног васпитања	-
50. Методика развоја говора 2	-
51. Metodica dezvoltării vorbirii 2	-
52. Методика физичког васпитања 2	-
53. Методика упознавања околине 2	-
54. Методика музичког васпитања 2	-
55. Педагошке теорије	14,38
56. Рачунари у васпитно-образовном раду	-
57. Дечја субкултура	-
58. Хор	-
59. Предшколски курикулум	-

Из **Табеле 1** видимо да се просечан број сати потребан за припремање испита и предиспитних обавеза креће у распону од 3,67 (Румунски језик) до 151,26 (Општа педагогија). Такође, примећујемо да за неке предмете недостају процене оптерећења. Разлози за ово су двојаки: с једне стране, неким студентима је било тешко да процене оптерећење у сатима из одређених предмета, а с друге стране, у узорку је било студената који нису положили испит из одређених предмета, тако да нису ни могли да врше процену оптерећења. Због тога је потребно унапредити упитник за самоевалуацију радног оптерећења студената, како би студентима процена овог оптерећења била олакшана.

РЕЗУЛТАТИ СТУДЕНТСКЕ ЕВАЛУАЦИЈЕ КВАЛИТЕТА ОРГАНА УПРАВЉАЊА ВИСОКЕ ШКОЛЕ СТРУКОВНИХ СТУДИЈА ЗА ОБРАЗОВАЊЕ ВАСПИТАЧА „МИХАИЛО ПАЛОВ“ У ВРШЦУ

Узорак

У испитивању је учествовало 109 студената. 89,9% испитаника су женског, а преостали су мушког пола. 56% испитаника је са прве, 43,1% са друге и 0,9% са треће године студија. Просечна оцена током досадашњих студија за узорак у целини износи 7,78.

Метод

Подаци о студентским оценама квалитета органа управљања прикупљени су *Упитником за студентску евалуацију квалитета органа управљања високе школе струковних студија за образовање*

васпитача „Михаило Палов“ у Вршцу, 29.2.2012. Студенти су своје процене изражавали на скали од 1 до 5, при чему је 1 најнижа, а 5 највиша оцена.

Резултати

Табела 1

Просечне оцене појединих аспеката квалитета органа управљања

Аспект квалитета органа управљања	Просечна оцена
1. Рад на унапређењу квалитета студирања	3,05
2. Решавање проблема студената у вези са студирањем, од стране директора	3,02
3. Узимање у обзир мишљења студената (преко представника из студентског парламента) приликом доношења одлука	3,13
4. Професионалност и коректност односа директора према студентима	3,28

Из **табеле 1** видимо да су студенти за квалитет органа управљања дали, у просеку, оцене средње величине.

РЕЗУЛТАТИ СТУДЕНТСКЕ ЕВАЛУАЦИЈЕ УСЛОВА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Студентска евалуација услова и организације студијског програма извршена је 29.2.2012. Коришћен је метод анкете. Студенти су процењивали разне услове и организацију студијског програма на скали од 1 до 5, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша. Испитивање је извршено на узорку од 68 студената. Резултати ове евалуације наведени су у **табели 1**.

Табела 1

Просечне оцене услова и организације студијског програма

Елемент студијског програма	Просечна оцена
Међусобна усклађеност предмета на студијском програму	3,29
Оптималност захтева студијског програма	3,14
Студентима је понуђено више изборних предмета	4,41
Исходи (циљеви) сваког предмета су познати	3,32
Усклађеност захтева предмета и студентског оптерећења (изражено у ЕСПБ)	3,34
Детаљи извођења наставе за сваки предмет су познати	3,83
Литература која ће се користити за припрему испита је позната	4,17
Доступност литературе која се користи за припрему испита	3,54
Доступност информације о систему полагања испита и оцењивања	3,86
Оптималност укупног броја недељних часова свих предмета у току семестра	3,57
Благовременост и јавност у обавештавању студената о распореду часова	3,31
Оптималност материјално-техничких услова реализације наставног програма	3,44
Усклађеност студентске праксе са природом студијског програма	4,44
Оптималност оптерећења студената у оквиру студентске праксе	4,29
Благовременост и јавност обавештавања студената о распореду и организацији педагошке праксе	4,06
Успостављеност система за обезбеђење и праћење квалитета, у који су укључени и студенти	3,06
Укљученост студената, преко њихових представника, у процесе одлучивања у вези са студијским програмом	2,81

Из **табеле 1** видимо да су студенти, у просеку, давали релативно високе оцене за могућност избора предмета, познатост литературе за припрему испита, усклађеност праксе са студијским

програмом, оптималност оптерећења у оквиру студентске праксе и за благовременост у обавештавању о педагошкој пракси.

Просечне оцене осталих услова студијског програма се крећу у распону 2,81-3,86 и могу се сматрати осредњим или близу високих.

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

ВШ је током школске 2011/2012. год. обезбедила спровођење свих стандарда и активности у оквиру процеса самовредновања.

ВШ је обезбедила унапређивање услова и инфраструктуре за периодично праћење квалитета ВШ. У том смислу, Комисија за обезбеђење квалитета ВШ је радила на усавршавању постојећих упитника за самовредновање. Допуњен је упитник за студентску евалуацију педагошког рада наставника и рада ненаставног особља, као и упитник за студентску евалуацију студијског програма. Такође, рађено је на унапређењу Стратегије за обезбеђење квалитета и Акционог плана

Комисије за квалитет ВШ. Осавремењени су рачунари и софтвер неопходни за обраду података о самовредновању.

Обезбеђене су повратне информације о компетенцијама дипломираних студената на два начина: а) прибављена су мишљења предшколских установа о компетенцијама запослених студената који су студије завршили на ВШ и б) дипломираним студентима је, након дипломског испита, задаван *Упитник за самопроцену компетенција дипломираних студената*.

Самовредновање ВШ спроведено у школској 2011/2012. години је наставак самовредновања која се спроводе периодично, сваке школске године, почев од 2007/2008.

Са резултатима самовредновања упознати су:

1. наставници на седницама Наставног већа,
2. студенти преко својих представника из студентског парламента, који су присуствовали седницама Наставног већа,
3. шира јавност, путем интернет сајта ВШ.